

Naročnina mesečno
25 Din, za izuzem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
izuzemstvo 120 Din
Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan s jutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Budaj 24.797
Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Zapora petroleja

12. december se približuje z neizprosno gotovostjo. 18-članski koordinacijski odbor pri Zvezi narodov v Ženevi, ki ima nalogo zbirati kazni proti Italiji in jih članicam predlagati v praktično izvedbo, se bo sestal ponovno in bo, tako smo poučeni, sklenil, da udari po Italiji z najhujšo kaznijo, to je s prepovedjo vsakega uvoza petroleja. To bi bila res kazen vredna imena.

Pomena petroleja v sodobnem gospodarstvu ni treba posebej razlagati. Petrolej je edino gonilno sredstvo za ves avtomobilski promet, ki je v Italiji na visoki stopnji. Petrolej goni vsa letala. Večina italijanskega brodogradništva, trgovskega in bojnega, je na petrolejski pogon. Podmornice se brez njega sploh gibati ne morejo. In če mislimo sedaj na kolonialno armado, ki se mora boriti stotine kilometrov globoko v ozemlju, kjer ni železnice in je za sleherni citron in kanglico sveže vode odvisna od delovanja avtomobilskega motorja, ki se bori proti sovražniku predvsem s tanki, ki jih žene petrolej, in z letali, ki jih goni petrolej, ki ji dovažajo živež in strelivo in vojaško ladje na petrolejske motorje, potem nam bo postalo jasno, zakaj je Italija postala nervozna, ko je Anglija v koordinacijskem odboru izrekla besedo petroleja. Italija ga doma nima niti kapljice. Tiste bore tone, ki bi ga lahko dobivala iz Albanije, so kapljice vode na razbeljenem železu. Tiste revne kolonije, ki bi jih lahko pripeljala iz Poljske in Rumunije čez Madjarsko in Avstrijo v cisterneških vagonih, ne predstavljajo ničesar, če pomislimo, da porabi en sam tovorni avto iz Asmare do Makale 250 litrov in en tank na 100 km 500 litrov ter eno samo bombno letalo, ki gre iz Ogadena bombardirat Dagabur, okrog 1000 litrov, če hoče priti srečno nazaj na letališče. Ves petrolej je Italija kupovala v tujini in večji del pri angleških in ruskih petrolejskih družbah. Grožnja z zatvoru petroleja torej ni bosa šala. Če računamo, da se je Italija zadnje mesece z velikanskimi nakupi petroleja prikrbela zalogo, ki morda lahko traja 2 meseca, kaj pa potem. Zvezne velesile, ki so jim v svetovni vojni stala na razpolago vsa petrolejska bogastva Anglije, Nizozemske in Amerike, so 1. 1917. izčrpale vse svoje zaloge in je moral takrat Clemenceau brzojaviti Wilsonu, da naj rekvirira vse trgovske ladje za prevoz petroleja v Evropo, »sicer moramo v 14 dneh oznaničiti svoj poraz«.

Da je Italija postala nervozna, to mora sleherni razumeti. A to je tudi namen člena 16. pakta Zveze narodov, ki nima naloge vzbujati pri državah, ki se je pregrešila, prijetnih občutkov ali sentimentalne hvalečnosti. Dura lex, sed lex. Zakon je trd, a to je tudi njegov namen. Kaj pomaga zakon — strašilo, ki se ga nikdo ne boji. Kaj pomaga čl. 16. pakta Zveze narodov, ki nikogar ne kaznuje. Kaj pomaga Zveza narodov, če ne more nikogar ščititi? V tej svoji nervoznosti in računajoč morda na skrite simpatije Francije se je zastopnik Italije v Ženevi g. Bova-Scoppa nekoliko spozabil, ko je v imenu rimske vlade zagrozil, »da bi zapora petroleja pomenila za Italijo — vojno«. Kakšno vojno! Če je zapora petroleja v stanu zaustaviti vojskovanje v Afriki, potem so grožnje o razširitvi vojne nevarnosti na Evropo navaden bluf, ki se ga nikdo ne bo ustrašil. Koordinacijski odbor v Ženevi in velesile, ki za njim stojijo, danes dobro ve, da je petrolej najvažnejše sredstvo za nadaljevanje vojne. Če ga državi, ki je bila javno pred vsem svetom označena za napadalno, vzamemo, smo napravili miru največjo uslugo. Tako je danes postavljen problem in če ga s tega vidika vsi ne gledajo, moramo iskati vzroke drugod, kot pa v tako imenovanih prizadevanjih, da se afriški spor čim prej reši in pošteno reši.

Nekdo je koordinacijski odbor v Ženevi hudomušno primerjal s skupino nedeljskih lovcev, ki se marcialno oborožijo do zob, kot da bi morala pasti sleherna žival v božji naravi. Pa njihova bojevitost usahne v ganotju in dobri volji v prvi okrepčalnici za robom gozda. Dva meseca že nosi Ženeva strašno masko maščevalnega groznega čarodeja in strelja proti Italiji svoje — papirnatne krogle. Svetovno javno mnenje, ki je naivno in ploska samo zunanji efekt, je ganjeno nad čudežem, da se je v Ženevi odkrila naenkrat tako brezkompromisna zaščitnica malih narodov in tlačanih pravice. Svetovno javno mnenje namreč ne ve, ali vsaj do nedavna ni vedelo, da je člen 16. pakta Zveze narodov nevaren arsenal, kjer je nakopičenega toliko učinkovitega orožja, da bi že samo pogled nanj zadostoval, da ohladi najbolj vročerkrvnega razgrajca. Ne vemo, če se bo dalo Evropo vleči za nos še naprej. Od 30. oktobra, ko se je prvič govorilo o sankcijah, so bile zares učinkovite kazni — in med nje spada na prvo mesto zapora petroleja — prelozene že štirikrat. Večina je bila Francija tista, ki je učinkoviti udarec zavlačevala. Tudi sedaj, ko prihaja 12. december in ko je Anglija z neizprosno doslednostjo celo v prestolnem govoru poudarila, da za njo ni poti nazaj in da je petrolejska zapora neizbežna izgleda, da bo francoska vlada s pomočjo notranje politične krize milostni rok zopet zavlekla tja čez božične praznike. Svetovno javno mnenje tega ne bo preneslo, ker se vsako zavlačevanje, ki pomeni le podaljšanje krvoprelitja, tolmači kot zagovor krivice, ki ni nič manjša, če jo trpi narod v Afriki ali v Evropi.

Ni dolgo tega, ko smo pisali o milostnem odlogu. Dobro. Dvomesecna vojna z narodom, ki niti ni mobiliziral svoje odporne moči, bi bila že lahko pokazala, ali je odporen ali ne. Upravičeni smo bili čakati, da se pokaže, da abesinski narod res nima smisla za državo in domovino in da se bodo razni pokrajinski poglavarji prostovoljno odtrgali in šli pod zastave kulturne države. Svobodno jim, če bi tako ravnali. Z glavami par rasov na mizi bi koordinacijski odbor v Ženevi imel navsezadnje prav, da čaka z najhujšimi kaznimi proti državi, ki dejansko ni storila nobene krivice narodu, ki ne drži skupaj. Toda po dveh mesecih je uspeh v Afriki reven v tem pogledu. Abesinija se brani, se ne lomi, plemena so strajena v

Da bodo sankcije proti Italiji bolj učinkovite ...

75 milijard za obrambo Anglije

Zapora petroleja proti Italiji bo Anglija brez usmiljenja zahtevala

London, 4. decembra. TG. Ministrski svet je sklenil, da najame 300 milijonov funtov (75 milijard dinarjev) notranjega posojila v narodno-obrambne namene. Posojilo se bo najelo v dveh obrokih: prvi obrok 200 milijonov funtov po 2½% po 96 funtov za 100, vračljivih od 1936 do 1961; drugi obrok 100 milijonov funtov v bonih po 1% in sicer 96 funtov za 100, vračljivih od 1939 do 1941. To posojilo ne bo služilo samo za ojačanje angleškega brodogradništva v Sredozemskem morju ampak tudi za okrepitev angleškega vpliva na Daljnem Vzhodu, kjer se Japonska po besedah »Daily Expressa« pripravlja, da pogoltne »Kitajsko tloris«.

Anglija: Mirno naprej do cilja

London, 4. dec. TG. Današnje »Times« priob-čujejo uvodnik, ki podaja brezstrastno sliko o angleški politiki sankcij proti Italiji. »Times« piše med drugim:

»Angleška politika v abesinskem vprašanju ni podvržena nobenemu zavlačevanju, ampak gre mirno proti cilju, ki si ga je postavila po modrem predurku. Anglija je danes s 40 ali 50 drugimi narodi v tem edina, da je treba sedanjo vojno čim prej končati in za vso bodočnost jasno pokazati, da se za gospodarske cilje ne splača povračevati prelivanja krvi, da gospodarske potrebe še ne dajo pravice do vojnih napadov. Rim imenuje to politiko neprijateljsko. Lahko. Toda ni verjetno, da bodo na njej kaj spremenili ali se ji z uspehom zoperstavljali. Naka politika je jasna. Mi bomo ščitili pakt, ki ga je tudi Italija podpisala. Posledice naj si naprtijo na rame oni, ki so zvesto boku prelomili ...«

Tukajšnji službeni krogi zatrjujejo, da izjava kanadskega ministrskega podpredsednika Lapointa, da ne bo sodeloval pri zapori petroleja, ne more spremeniti položaja glede na prepoved izvoza petroleja v Italijo. Sestanek odbora osemnastorice, ki ima sklepati o tem vprašanju, se bo za vsako ceno vršil 12. t. m. Države, ki so najbolj zainteresirane pri izvozu petroleja, so se načeloma že sporazumele in angleška vlada je na svoji večr-šnji seji sklenila, da se bo zavzela za poostre-ten sankcij, če pogajanja z Italijo do 12. t. m. ne bodo dosegla nikakega uspeha. V Londonu so

prepričani, da je Lapoint podal svoje izjavo pred-
vsem glede na položaj kanadske petrolejske pro-
dukcije, ki pa je le malenkostna.

Tudi Amerika

New York, 4. dec. TG. »New York Times« pišejo, da bi zapora petroleja za Italijo imela samo pomen, če bi se zapore udeležile tudi Združene države Severne Amerike. Sodelovanje Amerike je danes skoraj že zagotovljeno. Predsednik Roose-velt se trudi, da bi na vsak način podpiral prizadevanje Zveze narodov in je že storil učinkovite korake pri petrolejskih izvoznikih, da se izvoz petroleja omeji, kakor hitro bo Ženeva sklenila zaporo. Pripravljen je tudi zahtevati od kongresa poseben zakon, ki mu bo pravico, kot predsedniku Wilsonu leta 1917, da prepove vsak izvoz in da zaseže brodogradje, ki bi se s prevozom petroleja po-čalo. S tem je sodelovanje Amerike, čeravno se se petrolejski trusti nekoliko upirali, tako rekoč zagotovljeno ...«

Mirovni predlogi gotovi

Pariz, 4. dec. c. Diplomatski urednik Reuterja v Parizu poroča, da se bližajo mirovni razgovori angleških in francoskih strokovnjakov h koncu. Strokovnjaki izdelujejo končne predloge za mir med Italijo in Abesinijo. Vendar misli dopisnik, da poročilo še ne bo gotovo v soboto in da zato Hoare in Laval o njem še ne bosta mogla razpravljati. Brž ko bo poročilo gotovo, bo predloženo ita-lijanski vladi. Poudarja se, da je poročilo izdelano čisto v smislu določil pakta Zveze narodov. Toda poročilo bo predloženo Zvezi narodov šele tedaj, če Italija sprejme predloge za temelj nadaljnjih razgovorov.

Hoareov predlog

London, 4. dec. c. Jutri bo v angleškem par-lamentu velika debata o zunanju politiki. Debata

Rusija — Rumunija

Ženeva, 4. dec. SE. »Journal des Nations« objavlja dobesedno dopisa sovjetske Rusije in Ro-munije, v katerih izražata obe vladi, da sta pri-pravljeni takoj ukiniti vsak izvoz petroleja v Ita-lijo, kakor hitro bo koordinacijski odbor v Ženevi sklenil petrolejsko zaporo v izvajanju člena 16. pakta Zveze narodov proti Italiji.

Obramba Italije

Havas poroča iz Rima: Proti morebitnemu sklepu Društva narodov o prepovedi izvoza pe-troleja v Italijo pripravlja vlada tele ukrepe:

1. Čim temeljitjeje izkoriščanje obstoječih pe-trolejskih vrelcev v Italiji in iskanje novih vrelcev;
2. ukrepe glede kar moči izdatne zamenjave oljnatih goriv s surogati.

Petrolejski vrelci se nahajajo predvsem v okolici Piazence, dalje v Piemontu in na Siciliji. Nove vrelce bodo iskali predvsem na Toskanskom.

je važna zaradi tega, ker se vrši na predvečer odhoda sira Hoarea v Pariz.

Hoare odpotuje v Pariz v petek zvečer. Ve-černiki objavljajo, da nosi Hoare s seboj še pred-loge za skupno posredovanje Anglije in Francije v vojni med Abesinijo in Italijo. »Times« piše, da se sporazum suče o tem, da odstopi Abesinija ozemlje med Eritrejo in Italijansko Somalijo Ita-liji, Abesinija pa bi dobila južni del italijanske Somalije in s tem dohod na morje. Nad Abesinijo pa bi se v imenu Zveze narodov raztegnil režim kot ga predvideva načrt odbora petrice.

Prav tako se pričakuje, da bo tudi Mussolini sporočil Lavalu do sobote svoje pogoje. Danes zvečer je bil Ceruti pri Lavalu. Mislil se, da se sedaj Lavalovo posredovanje nagiba k zaključku

sinci najpreje zavzeti Makale, nato pa po vrsti trgati italijansko fronto vse do meje.

Prvi spopadi

Potrjujejo se vesti, da so večeraj Abesinci na-padli italijansko kolono, obstoječo iz 500 mož, ko je korakala po sedlu Abaro proti prvim postojankam. Abesinci so po svoji stari navadi tudi to kolono pustili nekoliko naprej, nato pa so jo ob-suli z vseh strani s ognjem iz streljnic, ki so imele porazno dejstvo. Italijani so se sicer obupno branili in se razvili v borbo ter pogladi sovraž-nika iz grmovja. Abesinci so hoteli prvotno dati odpor, vendar pa so bili preslabi, da bi se spu-ščali z italijanskimi askari v borbo na nož, ter so se vsled tega brez sledu izgubili v gostem grm-čevju. Od Italijanov je obležalo mrtvih na bojišču 50 mož, okoli 100 pa se jih je zvijalo v budih bo-lečinah na zemlji.

Dopisnik nemškega DNB poroča: Kakor smo že poročali, so bili sredi manjši spopadi med oboje-stranskimi sprednjimi stražami. Abesinci so se precej naglo umaknili. Na podlagi opazovanj v teh borbah so italijanski poveljniki prišli do sklepa, da pripravljajo Abesinci svojo ofenzivo ne samo proti Makali, temveč tudi na področju reke Takaze. Vse kaže, da Abesinci na reki Takazi še niso določili mesta, kjer bodo poizkusili prehod čez reko.

Gorahaj abesinski

Ponovno se uradno potrjuje, da so italijanske čete izpraznile Gorahaj in Gerlogubi. Abesinska vojska se je zbrala na položajih pred mestom Da-gaburjem. Na vsem južnem bojišču so v teku hude borbe.

Italijanski kralj in kraljica da- rovala državi poročne prstane

Rim, 4. dec. AA. Havas poroča: Nj. Vel. kralj in kraljica Italije sta izročila državi svoje zlate poročne prstane. Nj. Vel. kraljica Helena je po-slala pri ti priliki Mussoliniju brzojavko, v kateri pravi, da ji je poročni prstan najdražje, kar ima.

Zdravi tja - bolni nazaj

Po informacijah poročevalca agencije Havas so od 21. februarja do 23. novembra t. l. prepe-ljali skozi Sueški prekop v Vzhodno Afriko 242 tisoč Italijanov. V istem času se je vrnilo iz vzhodne Afrike v Italijo 5300 obolelih italijanskih vojakov in delavcev.

= Z abesinskih bojišč =

Severno bojišče

Abesinska ofenziva usak hip

Makale, 4. dec. b. Italijanski letalci niso mogli v zadnjih dneh opaziti večjih abesinskih vojaških sil, kar je znak, da so vsa gibanja večinoma po-noči, ker hočejo Abesinci prikriti svoje sile pred Italijani, enako tudi kraj, kjer se nahajajo. Le-tala so opazila le manjše oddelke. Po poročilih, ki jih je prejel italijanski generalni štab, se potru-jejo vesti, da abesinski generalni štab koncentri-
ra močnejše oddelke na področju Ašangi jezera. Ti oddelki so pod poveljstvom rasa Kase, ki je tre-nutno najbližji italijanskim postojankam.

Oboroženi z angleškim orožjem

Med jezerom Ašangi in Amba Aladži so Ita-lijani zapazili močnejše abesinske oddelke, sesto-ječe iz rednih čet, med katerimi se nahaja tudi sam negus s prestolonaslednikom, ki je z letalom prispel v Desie ter takoj odšel na fronto in se pri-ključil svojemu očetu. Abesinska armada, ki je za-sedla področje ob jezeru Ašangi, je dobro oboro-žena z modernimi puškami, številnimi strojnica-mi in ima tudi več poljskih topov. Vse to orožje je skoraj brez izjeme britskega izvora in je pripelo v Abesinijo v zadnjem času. Italijanska letala so opazila močnejše pokrete abesinskih čet v smeri proti utrjenim italijanskim postojankam.

Italijanske predstraže so tudi prvič po napo-vedu vojne imele priliko videti pred seboj večje abesinske vojaške sile, ki pa se še niso spustile v borbo, temveč čakajo v primerni oddaljenosti od italijanskih postojank najbrže na nove okrepitve iz ozadja. Čete, ki so prispale pred italijanske po-stojanke, pripadajo vojski rasa Kase in vojnemu ministru Mulategitu ter imajo nalogo, da izvršijo prvi napad večjega obsega. Vse te čete spremljajo

obrambi in pripravljena preliti svojo kri za to, da ostanejo skupaj. Dokaz je torej doprinešen, če ga je bilo sploh še treba, da je svet Zveze narodov imel prav, ko je Italijo označil kot krivično napadalno. Zakaj torej še čakati in ne prijeti v roke sredstev, ki bi imela hiter učinek in bi zaustavila nadaljno prelivanje člove-ške krvi. Komu na ljubo sedaj še čaka Ženeva? Pravici gotovo ne! Zapora petroleja, te pri-čakuje svetovna javnost dne 12. decembra, a nobenega odlaganja več.

Ko smo leta 1918. smrtno izmučeni izhajali iz svetovne vojne, smo mislili, da je člen 16. pakta Zveze narodov tisti neizprosni meč, s katerim bomo mogli vsako novo vojno pre-prečiti. Ali bo ta meč sedaj udaril, tako vprašujejo vsi, ki imajo še vero v Zvezo narodov? Ali pa bo stal sredi kulturnih narodov kot pustna šema v zasmev vseh idealistov, kot osra-močen lev, ki so mu grivo postrigli in zobe iz-dreli, ali kot ponižni orel, ki so mu perje izpili.

Dura lex, sed lex. Trd je zakon, vsak zakon. Kdor si ga upa kršiti, mora nositi posledice. Tudi italijanski narod jih bo moral, da bo zakon ostal zakon.

močne kolone z municijo, ostalim vojnim materia-lom in hrano

Inozemski poročevalci, ki so v italijanskem glavnem stanu, še vedno ne vedo, ali imajo te ve-like abesinske priprave obrambni namen ali bo sledil napad. Po nekaterih podatkih z druge strani bi se imele operacije abesinske vojske izvesti tudi v področju reke Takaze v smeri proti Makali. Če gre za obrambo, potem bo področje med Amba Aladži in jezerom Ašangi ona črta, na kateri bo prišlo do najhujšega odpora zbranih abesinskih sil. Vsekakor se bo tu razvila bitka velikega ob-sega. Če bodo Abesinci prešli v napad, bodo Ita-lijani skušali za vsako ceno razbiti zbrano armado na razne strani, da na ta način zmanjšajo odpor-nost sovražnika.

Po izjavah italijanskih poveljnikov vlada med italijanskimi domačini in italijanskimi vojaki, zla-
seti črnosrajčniki, veliko veselje, da bodo končno le mogli stopiti v borbo z Abesinci

Po informacijah iz Addis Abebe pričakujejo v Abesiniji veliko ofenzivo Abesincev na severni in južni fronti istočasno. Na severu hočejo Abe-

Južno bojišče:

24 tankov obtičalo v blatu

Addis Abeba, 4. decembra. c. Reuterjev dopis-nik poroča, da je danes obtičalo v blatu in moč-virju 12 italijanskih velikih oklopnih avtomobilov 60 km južno od Gorahaja. Avtomobilov niso mogli več rešiti in so jih zato pustili v blatu in močvirju. Istočasno pa je oddelček abesinske vojske napadel oddelček Italijanov in ga razgnal. Italijanov je oble-žalo na bojišču 130, Abesinci pa so imeli 70 mrtvih in ranjenih.

Reuter poroča iz Džidžige, da Abesinci z vso naglico utrjujejo svoje položaje na južni fronti in se pripravljajo na italijansko ofenzivo, ki jo pri-čakujejo od ure do ure. Abesinska fronta se raz-teza, kakor vsi kaže, približno 70 km severno Go-rahaja, vendar se nahajajo abesinske prednje stra-že v neposredni bližini mesta. Abesinci so koncen-trirali večino svoje vojske okrog Džidžige. Z ita-lijanske strani prihaja med tem vedno več ube-žnikov, ki zatrjujejo, da razpolagajo Italijani na tem odseku fronte le s 60 letali. Mejo britanske So-malije straži cela divizija somalijske vojaštva na kamelah.

Harar, 4. decembra. b. Havasov posebni vojni dopisnik poroča z južne fronte: Prvotni načrt Abe-sincev na ogadenski fronti je bil ta, da se ita-lijanske čete počakajo na določenih bojnih črtah, kjer so jih imeli Abesinci namen pozdraviti s točo kro-gel in ročnih granat. Ker pa Italijani niso več na-stopali, je postalo Abesincem preneumno prenašati njihove neprestane letalske napade, ki so do gotove meje begali abesinsko vojaštvo, čeprav niso bri-zadejali omembe vrednih žrtev. Na pritisk svojih podrejenih starešin je ras Našibu sklenil, da pre-ide s svojo armado v odločen protinapad. Ras Na-šibu razpolaga z velikimi vojaškimi silami in je

Japonci ogrožajo nizozemske otoke

Velika nervoznost na Nizozemskem

Že nekaj let se japonska diplomacija trudi, kako bi mogla dobiti v izkoriščanje veliko ozemlje Tihomorskih otokov, ki so last Nizozemske. Japonska vlada je v tem oziru že večkrat skušala izvesti, kakšno stališče bi zavzele nasproti temu v Aziji zainteresirane velesile, posebno pa Anglija, ki seveda Japonci ni dala nobenega odgovora, ali vsaj ne določenega (kakor takega odgovora svojčas tudi ni dala Mussoliniju).

Težavni položaj, ki je nastal na zapadu zaradi abesinske avanture, se zdi sedaj Japonci pripraven, da ga kolikor mogoče izkoristi za svoje ekspanzivne namene, tembolj, ker ni nič več vezana na Zvezo narodov. Medtem ko Tokio na eni strani celó z vojaško silo podpira prizadevanje takozvanih kitajskih avtonomistov, da podjarmijo svojem gospodarstvu vplivu ves severni Kitaj do reke Jangcekiangja, dela japonski tisk na drugi strani intenzivno propagando za osvojitve nizozemske kolonijalne posesti, ki je za Japonce večje vrednosti, nego severna Azija, za Japoncem ne nudi veliko ugodnosti za naselitev presežka svojega prebivalstva, dočim so nizozemski otoki po svoji klimi, kakor tudi po svoji slabi obljubljenosti izredno ugodni za japonsko naselitev. Vrh tega imajo ti otoki veliko bogastvo na rudah, premogu in petroleju, ki bi se dala veliko ceneje pridobivati nego na ravni zakladi severnega Kitaja in Sibirije.

V tem smislu se je oglašila že cela vrsta japonskih državnikov in gospodarjev, ki hočejo pripraviti svetovno javnost, da se počasi spoprijazni z japonskimi načrti. Oglašil se je celo minister za trgovino in industrijo Cuji Macida. V neki reviji piše, da Japonska ne bo mogla dolgo pogrešati otokov Velikega oceana, ker je njen namen, da se njena industrija popolnoma osvobodi od zapada in da si vse svoje surovine nabavlja v območju Velikega oceana samega. Zato — tako končuje minister svoj članek — naprej proti jugu! Podobno piše v drugi reviji mornariški kapitan Tamemoto, ki utemeljuje zahtevo japonske vlade po čim večjih vojaških kreditih s tem, da so na nizozemskih otokih toliko naravnega bogastva, da Japonska ne sme prezreti takih ogromnih rezerv, ki ležijo takorekto pred njenim nosom. Enako piše tudi neki drugi mornariški častnik, ki ima velik ugled v mornariških vprašanjih in ki izjavlja, da mora Japonska premagati vse ovire, ki so napoti njenemu razvoju napram jugu. Japonsko vojno ministrstvo samo bo izdalo letak v stotisočih izvodih, v katerem je rečeno, da mammo na svetu narode, ki imajo na svojem doma-

čem ozemlju zadosti, da se morejo preživeti, ki pa so si osvojili ogromne kolonije, na katerih se jim ni treba nič truditi, ampak samo vlečejo procente iz srag nebelokoznih plemen. Sploh se morajo kolonije na novo porazdeliti, ker je sedanje stanje krivično. Japonska pa si bo vedela tudi sama pomagati v tem oziru. Podobno je izjavil tudi predsednik japonsko-siamskega društva Cionosoeki Jada, ki je dejal, da Nizozemski svojih kolonij, ki so šestdesetkrat večje kot nizozemsko kraljestvo, čisto naravno ne bo mogla dolgo držati in zase izkoristiti. Naloga Japonske je da si čimprej utre pot na jug.

Razume se, da ti glasovi zelo razburjajo Nizozemce, ki se zavedajo velike nevarnosti, ki jim preti od žilavega in osvajaškega japonskega naroda. Nizozemci skušajo japonski apetit potolažiti s tem, da so nedavno dovolili Japoncem koncesije za saditev bombaža na nizozemskem delu Nove Gvineje. Toda, kakor upravičeno pravi »Nieuwe Rotterdamse Courant«, Nizozemci so s tem apetit Japoncem le povečali in je zdaj nizozemska diplomacija na delu, da pridobi Angleško in ameriške Združene države za skupen odpor proti japonskim nameram. Svojtčas se je že govorilo o japonsko-nizozemski pogodbi, po kateri naj bi Anglija za izvestne koncesije ustvarila iz nizozemskih pristanišč na Tihem oceanu pomorska oporišča za svojo mornarico, ki naj bi prevzela obrambo nizozemskih kolonij. Japonci pa dobro vedo, da Anglija v sedanjem trenutku taki nalogi ni kos in je zato vse upanje Nizozemcem obrneno sedaj na Ameriko. Japonci pa postavljajo v zadnjem času še bolj nevarni, ker dajejo Siamu velike kredite za zgraditev vojnih ladij, ki jih gradi znana italijanska ladjedelnica v Tržiču (Monfalcone). Na vsak način bomo po uravnavi abesinske afere doživeli še bolj dalekosežne dogodke na Daljnem vzhodu. Ožir na razvoju razmer v Aziji je tudi vzrok, da se Veliki Britaniji tako zelo mudi, da se abesinska afera uredi čimprej, če ne, bodo Japonci kmalu pogoltnili ogromen kos azijske celine in otocija, ki ga je velkobritansko gospodarstvo smatralo neposredno ali posredno za svojo interesno območje.

Vodja avtonomistov

v Tiencinu ubit

Peking, 4. dec. c. Iz Tientsina poročajo, da je bil danes ubit vodja avtonomističnega gibanja Yen Shu Kej.

Domači odmevi

Sprejemi pri predsedniku vlade

Belgrad, 4. dec. m. Predsednik ministrskega sveta dr. Milan Stojadinović je sprejel v kabinetu zunanjega ministrstva francoskega poslanika g. Dampiera in turškega poslanika Ali Hajdarja.

Organizacija JRZ

V Dolnji Lendavi. Dne 2. decembra 1935 se je na povabilo dr. Klara, narodnega poslanca, sestalo kakih 60 najvplivnejših mož iz lendavske občine. Ob velikem navdušenju so sprejeli na znanje poročilo narodnega poslanca dr. Klara o načelih sedanje vlade in poročilo o programu JRZ. Ugovorilo se je, da so intencije sedanje vlade in jugoslovanske radikalne zajednice popolnoma v skladu z intencijami, ki jih je dolnjelendavski okraj zastopal v zadnjih letih. To sta predvsem dva principa: 1. vrnitev političnih svobod in zagotovitev svobodnega političnega udejstvovanja državljanov, zaščita zakonitosti napram vsem in vsakomur ter delo brez terorizma in brez nasilnih metod; 2. saniranje težkih gospodarskih prilik. Volitve krajevnega odbora so potekle popolnoma soglasno in je bilo izvoljenih 31 odbornikov. Predsedstvo je za konstituiralo tako-le: predsednik dr. Klar Franc, narodni poslanec, podpredsednik: Neubauer Josip, uradnik, tajnik: Bačić Arpad, preds. občine Lendava, blagajnik: dr. Strasser Armin, odvetnik.

Narodno in versko edinstvo

Ob proslavi praznika zedinjenja v Novem Sadu je imel bački episkop g. dr. Irenej Čirič ob službi božji na zbrane dostojanstvenike in vernike slovesen nagovor, v katerem je med drugim tudi dejal: »Misel o narodnem edinstvu je najvišja, nadočloveška, božanska misel. Ta ideja je zdrava, dobra, velika, božanska. — Mnogi pa se vprašujejo: Kako se moremo zediniti mi, ki smo še danes različni ver? Kdo bo zedinil to, kar vera loči? Toda vse vere so po svojem bistvu vesoljne, »saborne«, vse težijo k univerzalnosti, da se razširijo, da zajamejo vse ljudi. Ta tendenca more podpreti narodno edinstvo. Obratno povedano: narodno edinstvo more podpreti versko edinstvo.«

Popravile!

Na Bledu postavljajo avtomatično telefonsko centralo. Pri tem delu je zaposlenih nad 50 monterjev in pomožnih delavcev, od katerih pa jih je inž. Jovanović iz Belgrada, ki vodi vsa dela, v soboto 21. odpuštil in poklical 20 delavcev iz te stroke tam daleč iz Ljake.

Ne vemo, kaj je teh 21 Slovencev zagrešilo, vemo, da so Ličani dobri ljudje in potrební za službo, kljub temu pa se nam vsiljuje vprašanje: Ali ni tudi v Liki potreba po takih delih precej velika? Ali ni bolj pametno, da si Ličani služijo kruh pri delih v Liki, Slovenci pa pri delih v Sloveniji? Ali naj gredo ti odsojleni delavci iskati dela v Liko? Ali naj se tolažijo s socialno zakonodajo, dokler jih kdo hrvojno ne pokliče dom? Nad 200 delavcev za telefonske in brzojavne napeljave čaka v Sloveniji na borni zaslužek, pa niso prišli na vrsto — kaj so pa ti zakrivilci? Obrachamo se na g. poštnega ministra s prošnjo, da delavce tako razdeljuje pri takih delih, da jim bo kolikor mogoče veliko zaslužka ostalo v žepu, da ga jim ne bo treba porabiti za dolge vožnje — ako že g. inž. Jovanović sam ne more te zadeve tako urediti, da bi bilo najbolj prav in pravično!

Vedno ista pesem

V Čupriji izhaja tednik na 4 straneh po imenu »Moravski glasnik« (v cirilici). Ni važen, pač pa zanimiv. V zadnji številki prihajuje članek »Politični praviki«. Najprej nekaj razlaga in pripoveduje, kako in kaj, na koncu pa pravi: »Zato so še nadalje pravi in resnični voditelji vseh odličnih Jugoslovenov gg. Bogoljub Jevtić in Velja Popović. Ker sta ta dva vodila politiko

reševanja našega naroda od vsega gorja. Zato smo prepričani, da vsi nacionalisti in iskreni Jugoslovenci, vsi, ki ne priznajo, da obstojajo kakšna nemacionalna vprašanja, stojte za Jevtićem in Popovićem, ker sta ta dva nosilca Šestojanuarske. Aleksandrovske Jugoslavije.«

Danes pa beremo, da je bivši predsednik vlade in bivši zunanji minister g. Jevtić praznoval praznik zedinjenja na lovu v okolici Prilepa, ki ga je njemu na čast priredil poslanec Bazilij Trbić. Pravijo, da bodo poslanci Jevtićevega kluba oba poklicali na odgovor.

„Politične večerie“

Belgrad, 4. decembra. m. Zadnje dni so prišle tu v modo tako imenovane politične večerie. Pred nekaj dnevi je priredil tako večerjo bivši minister Boža Maksimović, snoči pa bivši demokratski čuburskega okraja v gostilni »Srpska carevina«. Na večerjo je prišlo tudi nekaj članov vodstva bivše demokratske stranke, med njimi dr. Dragovan Ikončić, vseučiliški profesor Boža Marković, Milan Grol, Slavo Dukane in drugi. Vsi ti so imeli na večerji tudi politične govore. Govor bivšega ministra Grola, poleg Slavka Dukane in Božidara Vlačića, najintimnejšega Davidovičevega sodelavca ni imel na sebi nič konstruktivnega in je g. Grol tudi sedaj po stari navadi grizel na vse strani. Značilno na večerji demokratov je bilo, da niti eden izmed govornikov niti z besedico ni omenil obstoječe zveze demokratov z dr. Vladkom Mačkoma. Ime Maček se sploh ni omenjalo. Iz izvajanja Grola se posnema, da si vodstvo demokratske stranke še ni na jasnem, če in v koliko bo to vodstvo moglo računati na nadaljnje sodelovanje in organiziranje stranke skupno z Mačkom. To stališče bo gotovo, kar potrjuje Boža Marković, jedro, ki naj bo mnenju Bože Markovića bivša demokratska stranka, okoli katere naj bi se zbirali vsi »demokratski elementi«. Radi tega nekateri tukajšnji politični krogi mislijo, da so govorniki na snočnji večerji demokratov pripravljali teren za odstop za slučaj, če ne bodo s hrvatsko opozicijo uspeli pri ustanovitvi skupne organizacije.

Jevtić osamljen

Belgrad, 4. dec. m. Položaj predsednika jugoslovanskega poslanskega kluba Jevtića postaja vse težji. »Slovenec« je že poročal o velikih notranjih razprtijah, ki razjedajo ta klub in ki so privedle že do dvakratnega izstopa kluba — pred kratkim skupina nacionalnih ekstremističnih poslancev, pred dnevi pa srbski zadrudniki. Radi tega se je število članov zelo skrčilo in v bodoče ta klub, če tudi bi ostal zaskupen kompakten, kar je pa malo verjetno — ne more igrati v narodni skupščini nikake pomembnejše vloge. Zadnji Jevtićev nastop, ko je na državni praznik, 1. decembra, odšel ostentativno na lov s svojim prijateljem Vasilijem Trbićem v južno Srbijo, je naletel v vseh krogih, kakor tudi pri lastnih članih njegovega kluba — samih, na obsojanje. Tako njegovo postopanje bo brez dvoma imelo za posledico, da ga bo zapustilo še več poslancev, ki so doslej še bili člani tega kluba.

Prodajalne Nabavlj. zadruga železničarjev na Jesenicah

Belgrad, 4. decembra. m. Prometni minister je predlagal ministrskemu svetu, da se Nabavljajni zadrugi državnih železniških uslužbenecv v Ljubljani odobri, da lahko sežida poslojce za svojo prodajalno-podružnico na postaji Jesenice po pregledanih in odobrenih načrtih, in to pod nadzorstvom železniške uprave. Za zgraditev te podružnice na Jesenicah se bo Nabavljajni zadrugi odstopilo v najem 635 kvadratnih metrov železniškega sveta na Jesenicah za dobo 30 let, nkar bo ta prodajalna prešla v lastništvo železniške uprave. Na račun priznavalne lastnine bo zadruga plačevala letno 100 din namajnine. — V jeseniškem železniškem okolišu živi kakih 500 družin aktivnih in upokojenih železničarjev z okoli 1500 družinskimi člani, ki se bodo sedaj lahko okoriščali s to zadrugo.

Maribor v boju proti bedi

Seja širšega odbora pomožnega dela

Maribor, 4. decembra.

Nocoj je bila v mestni posvetovalnici seja širšega odbora pomožnega dela, ki ji je predsedoval mestni načelnik dr. Alojzij Juvan. Na dnevnem redu je bila izvolitev ožjega odbora pomožnega dela, dalje poročilo o delovanju pomožnega dela v preteklem poslovnem letu, poročilo o dosedaj izvršenih ukrepih, da se zagotovi uspeh tega dela tudi v letošnji zimi, dalje program javnih del in določitev mestnih delavcev ter vprašanje otvoritve ogrevalnice za slučaj hude zime. V ožji odbor so bili izvoljeni: za predsednika mestni župan dr. Alojzij Juvan, za podpredsednika mestni podžupan Franjo Žebot, kot člani: okrajni predstojnik za prvi okraj Ivan Klančnik, za drugi okraj Anton Goleš, za tretji okraj Vid Murko, za četrti okraj Anton Brečelj, za peti okraj Franc Ramelli, za karitativno društvo mestni svetnik dr. Ivan Prijatelj, tajnik Delavske zbornice Alojz Čeb, za gospodarsko predstavništvo stavbenik inž. Josip Jelenj, predsednik Slov. ženskega društva Marija Maistrova, predsednica Krčjanske ženske zveze Katarina Bauman ter tajnik Društva hišnih posestnikov zdravnik dr. Vilko Marin.

Mestni župan je nato podal poročilo o dosežkih delovanja pomožnega dela od ustanovitve dne 18. oktobra 1931 pa do sedaj. Prva zbirka v letu 1931-32 je dala 550.708 Din, v l. 1932-33 549.370 Din, v l. 1933-34 1.084.955 Din, ter v l. 1934-35 599.264 Din. Pri zbirki l. 1934-35 smo pokazali največje napore, kljub temu pa je bil uspeh mnogo slabši od prejšnjih let. Izdatki pa so ostali trajni in naraščajo, medtem ko so dohodki nesigurni in padajo, zaradi česar je socialno-politični oddelek mestnega poglavarstva, da bi zagotovil trajni dohodek za kritje izdatkov, predlagal celo uvedbo socialne določke. Iz sklada pomožnega dela smo podpirali letno povprečno do 1500 družin s približnim skupnim članstvom 3800 oseb.

Z letošnjo pomožno akcijo je izdal mestni načelnik 4. okraja poseben oklic na mariborsko prebivalstvo s prošnjo za prispevek. Razen tega se je pisмено obrnil na vse one darovatelje, ki so lani darovali vsak po 50 Din. Takih oseb je bilo brez industrijevcev 420. Doslej se jih je odzvalo 94 s primernimi zneski, 8 oseb pa je darovalo naravnallje. Bila je tudi posebna konferenca med županom in zastopniki tukajšnjih industrijalcev, ki so obljubili

svojo pomoč ter bodo prispevali v razmerju lastnega leta. Dobrodelnih prireditvev v korist pomožnega dela ne bo, ker se doslej v finančnem oziru niso obnesle, pač pa se bo uvedla zbirka po hišah in lokalih ter posebna zbirka za staro obutev in obleko.

Bansko upravo je mestna občina prosila, da prispeva večji znesek iz bednostnega sklada ter da pri tem upošteva, da je iz bednostnega sklada prejela mestna občina vsega skupaj samo 17.530 Din, dočim je Maribor prispeval v ta sklad do konca meseca oktobra 1935 2.884.906 Din, da je torej dobil Maribor komaj eno četrtno od plačanega davka nazaj.

Iz sredstev pomožnega dela se bodo dovršila dela, ki so predvidena v lanskem letu odobrenem načrtu (izbiralni kanal v Jadranski ulici), razen tega pa so se sporazumno z gradbenim oddelkom določila še sledeča dela: naprava kanala v Tvrniški ulici, ureditev Tomšičevega dvoreda, odkop cestišča v neimenovani ulici pri Strmi ulici ter kidanje snega (v kolikor ne zadoščajo za to proračunsko sredstva).

Delavci, ki bodo zaposleni pri javnih delih iz sredstev pomožnega dela, bodo dobivali mezde v okviru pravilnika za izvajanje javnih del, in sicer: samski pomožni delavci bodo dobili na uro 2 Din (dnevno največ 16 Din), poročni družinski očetje na uro 2,50 Din (dnevno največ 20 Din), kvalificirani delavci bodo prejeli razmeroma več, toda največ 40 Din dnevno.

Bolešniško zavarovanje in zavarovanje za primer nezgode bo plačala v celoti mestna občina. Le to znaša pri dnevni mezdi 16 Din 98 par, pri mezdi 20 Din pa 1,18 Din. V primeru, da ima zaposleni delavec večje število otrok, mu bo nudil socialni oddelek mestnega poglavarstva še posebno pomoč v okviru razpoložljivih sredstev, slično, kakor podpira v podobnih primerih družine, katerih vzdrževalci imajo zelo majhne dohodke.

Sprejet je bil predlog, da se za primer hudega mraza tudi letos odpre ogrevalnica v istem obsegu in v istih prostorih kot lani, namreč v mestni ljudski kuhinji v Strossmayerjevi ulici št. 26, kjer se bo brezposelnim delilo dnevno tudi dvakrat čaj s kruhom. Izkaznice za ogrevalnico bo izstavljal socialno-politični oddelek le onim brezposelnim, ki nimajo lastnega družinskega življenja in toplih prostorov, v katerih bi se lahko zadrževali.

Odlikovanja v pravosodnem ministrstvu

Belgrad, 4. decembra. AA. V imenu Nj. Vel. kralja so v zvezi s proslavo dneva zedinjenja dne 1. decembra med drugim odlikovani z ukazom kraljevega namestništva na predlog pravosodnega ministra: z redom sv. Save 2. stopnje dr. Metod Dolenc, vseučiliški profesor v Ljubljani; z redom jugoslovanske krone tretje stopnje dr. Ivo Politeo, odvetnik v Zagrebu, dr. Rudolf Sajo, kasacijski sodnik v Zagrebu, dr. Janko Bedeković, predsednik upravnega sodišča v Celju, Zvonimir Mrkušič, predsednik upravnega sodišča v Dubrovniku, dr. Fran Zihner, preds. okr. sod. v Mariboru; z redom sv. Save 3. stopnje dr. Avgust Munda, nam. viš. drž. tožilec v Ljubljani, Vilko Lavrenčak, državni tožilec v Ljubljani, dr. Josip Požar, državni tožilec v Celju, Gustav Barle, državni tožilec v Novem mestu; z redom jugoslovanske krone 4. stopnje dr. Matko Zorjan, državni tožilec v Mariboru, Gvidon Mihelič, starešina sreskega sodišča v Slovenskih Konjicah, dr. Jakob Jan, starešina sreskega sodišča v Krškem, Ivan Hunter, starešina sreskega sodišča v Litiji, dr. Ožbold Ilonik, starešina sreskega sodišča v Sv. Lenartu, Alojzij Nendi, starešina sreskega sodišča v Celju, dr. Arnold Pernat, starešina sreskega sodišča v Laškem, dr. Aleš Poznik, starešina sreskega sodišča v Ptuj, dr. Avgust Leitgeb, starešina sreskega sodišča na Vrhniki, dr. Ivo Močnik, starešina sreskega sodišča v Višnji gori, Kajetan Premereštein, starešina sreskega sodišča v Logatcu, Anton Potonik, starešina sreskega sodišča v Šoštanju, dr. Slavko Šumenjak, starešina sreskega sodišča v Murski Soboti, dr. Janko Košan, starešina sreskega sodišča v Ormožu, dr. Josip Šmit, starešina sreskega sodišča v Slovenjgradu, Jakob Jerman, starešina sreskega sodišča v Ljubljani, Ivan Trnkavc, starešina sreskega sodišča v Ljutomeru, dr. Matija Lavrenčič, starešina sreskega sodišča v Mariboru, dr. Friderik Fabiani, starešina sreskega sodišča v Spod. Lendavi, dr. Stanko Bregar, starešina sreskega sodišča v Kranjski gori, dr. Josip Stilič, starešina sreskega sodišča v Cerknici, dr. Karel Cinkl, starešina sreskega sodišča v Žužemberku, Fran Gorenc, starešina sreskega sodišča v Gor. Radgoni, Ivo Bizjak, starešina sreskega sodišča v Trebnju, Franc Čojš, starešina sreskega sodišča v Mokronogu, Karel Ivanc, starešina sreskega sodišča v Rogatcu, Franc Uštar, starešina sreskega sodišča v Škofji Loki, Fran Mukič, starešina sreskega sodišča v Bistrici.

Belgrad, 4. dec. m. Z redom sv. Save II. stopnje je bil odlikovan dr. Vladimir Golia, predsednik višjega deželnega sodišča v Ljubljani. Z redom jugoslovanske krone III. stopnje: dr. Janko Zirovnik, predsednik Odvetniške zbornice v Ljubljani.

Z redom sv. Save III. stopnje dr. Luka Kravina, višji državni tožilec v Ljubljani in šef odseka v pravosodnem ministrstvu.

Belgrad, 4. dec. AA. V imenu Nj. Vel. kralja, z ukazom kraljevega namestništva so zaradi zaradi zaslug za pospeševanje kmetijstva na predlog kmetijskega ministra in v soglasju s predsednikom ministrskega sveta odlikovani: z redom jugoslovanske krone 4. stopnje Slapničar Jurij, načelnik kmetijskega oddelka vrdarske banovine, Anton Podgornik, načelnik kmetijskega oddelka dravske banovine; z redom sv. Save 4. stopnje Janez Strask, župan v Krkljavi, Josip Nemanič, posestnik iz Zelenjela pri Metliki, Ludovik Kržič, župan v Nadlesku pri Starem trgu, Jakob Rajič, posestnik v Ljutomeru, Janez Brodar, posestnik v Hrastju pri Kranju.

Akademski pevski zbor v Nemčiji

Belgrad, 4. dec. m. Danes je prispel v Belgrad predsednik Akademskoga pevskega zbora g. Grad Savelli, da uredi vse potrebno za pevsko turnejo v Nemčijo, na katero se namerava podati Akademski pevski zbor 18. januarja 1936. Na turneji, ki bo trajala kakih dvajset dni, bo Akademski pevski zbor priredil deset koncertov. Predsednik APZ g. Savelli se bo mudil v Belgradu dva do tri dni in je bil že sprejet pri ministru brez portfelja dr. Kreku.

Predavanje na francoskem institutu

Francoski institut v Ljubljani nadaljuje letos med nami s svojim lepim in koristnim delom. Na zadnjem njegovem drugem sestanku je predaval g. Zamboni, ravnatelj Air France, o sedanjem stanju francoskega trgovskega letalstva. Predavatelj je navzočnemu občinstvu orisal silni razmah francoskega trgovskega letalstva v zadnjih letih. — Francoska družba Air France ima danes poleg Lufthanse največ prog na svetu. Francoska letala prevozijo na leto nad 10 milijonov kilometrov in nad 40.000 potnikov je bilo izkrcanih letos na pariskem letališču Bourget. Predavanje je bilo lepo in živahno, saj je to oboje pristna lastnost francoskega duha. Navzočni so predavatelja nagradili ob koncu z obilnim priznanjem.

Krediti za III. drž. gimnazijsko

Belgrad, 4. decembra. m. Z odlokom ministrskega sveta z dne 9. avgusta t. l. je bilo dovoljeno banki upravi v Ljubljani, da se lahko zadoži pri Pokojniškem zavodu v Ljubljani za vsoto 7.500.000 dinarjev za zgraditev III. državne realne gimnazije v Ljubljani. Ker pa bodo znašali celotni stroški za dovršitev te gimnazije in za nabavo potrebnega inventarja 8.000.000 Din — bankna uprava pa ima posojila samo 7.500.000 Din, — je sedaj finančni minister dovolil, da se bankna uprava v Ljubljani pri istem zavodu lahko zadoži še za 500.000 Din, nkar je pristal tudi ministrski svet.

Osebnosti

Belgrad, 4. dec. m. Te dni je glavna kontrola dnja pristane na ukaz, s katerim sta postala redna profesorja na vseučilišču kralja Aleksandra I. v Ljubljani dosedanja izredna profesorja gg. dr. Andrej Gosar in Pečani.

Belgrad, 4. dec. m. Za dnevničarja-zvanjčnika pri pošti Ljubljana I. je postavljen Radomir Rape. Belgrad, 4. decembra. m. Postavljen je za pristava 8. pol. skupine pri okrajnem sodišču v Dolnji Lendavi dr. Ivan Umnik, sodnijski pripravnik v Ljubljani. Premješeni so: na okrožno sodišče v Maribor Dušan Jaklič in dr. Fran Omladič, sodnijska pripravnik okrožnega sodišča v Ljubljani; na okrajno sodišče v Logatcu dr. Robert Kramberger, sodnijski pripravnik okrožnega sodišča v Ljubljani; na okrajno sodišče v Kofevje Bruno Inker, dosedaj sodnijski pripravnik v Novem mestu; v Ribno Stanislav Modic, sodnijski pripravnik okrožnega sodišča v Novem mestu; na okrožno sodišče v Novem mestu Franc Colarič, sodnijski pripravnik okrožnega sodišča v Celju, in Vlado Pavlin, dosedaj na okrožnem sodišču v Ljubljani; na okrožno sodišču v Ljubljani Stanislav Hribar, Leopold Vilder, Ciril Mikuš, sodni pripravnik okrožnega sodišča v Mariboru; na okrajno sodišče v Maribor Anton Zupan, sodni pripravnik okrožnega sodišča v Novem mestu.

Belgrad, 4. dec. Napredovali so: v peto skupino tehnični višji pristav tehničnega oddelka pri sreskem načelstvu v Mariboru Vladimir Knez; v šesto skupino tehnični višji pristav tehničnega oddelka pri sreskem načelstvu v Celju Anton Komel, dozdaj v sedmi skupini; v sedmo skupino tehnični pristav tehničnega oddelka banske uprave v Ljubljani Emil Novinšek.

Belgrajske vesti

Belgrad, 4. dec. m. Na intervencijo poslanca Gajška je gradbeni minister odobril subvencijo po 130.000 Din za zgraditev vodovodnih cistern v krajih Mala gorica in Brezno v konjškem okraju.

Belgrad, 4. dec. m. Z nocojšnjim brzim vlakom sta odpovala v Zagreb pravosodni minister dr. Mile Miškulin in minister za gozdove in rudnike Jurij Janković na konferenco, ki bo jutri na banki upravi v Zagrebu zaradi rešitve vprašanja imovnih občin.

Belgrad, 4. dec. AA. Po poročilu Narodne banke z dne 4. decembra je bil na nemškem kliringu izplačan kot zadnji avizo št. 8.937.

Dunajska vremenska napoved. Predhodno zboljšanje vremena, zmanjšanje oblačnosti, od zapada mrzlega.

K obrtniškem tednu

Temelj narodnega blagostanja

Ta teden je posvečen obrtniškem tednu. Ako stvarno premostimo sestav naroda, moramo priznati, da daje obrt zaslužka in kruha več ko desetini vseh Slovencev. Številčno je obrtniški stan v Sloveniji torej takoj za kmetstvom in delavskim stanom. Druga stanovi tožnja, da doživljajo strašno gospodarsko krizo, da jim primanjkuje zaslužka, da nimajo možnosti prodaje ne možnosti kredita, o obrtniškem stanju pa moremo s mirno vestjo napisati, da doživlja prav za prav tri krize. Prva kriza je stara, stara več ko stoletje, druga kriza je sedanja, splošna gospodarska in tretja kriza predstavlja posledice obeh prvih kriz, namreč kriza zaupanja vsega stanu vase.

Manchester je začel rušiti ugled in blagostanje obrtniškega stanu, francoska revolucija je ustvarila pravno podlago za razpust do tedanjih solidnih obrtniških organizacij, francosko-nemška vojna l. 1870. je pospešila razvoj industrializacije Evrope. Pridružila se je še konkurenca Združenih držav Severne Amerike, in tako moramo dandanes ugotoviti, da je od zlate patine nekdanjega obrtniškega slovesa ostalo samo malo tenkega bleska.

Absolutno obrt sicer ne propada in je resnica, da je tudi napredek industrije ustvaril in omogočil celo vrsto novih obrti. Navedemo naj samo obrt mehanikov; je potem več kot jasno, da ta važna obrt ne bi imela možnosti obstoja, ako ne bi bilo tovarn, strojev in industrijskih izdelkov. Gospodarski preroki, ki so v prejšnjem stoletju napovedovali, da bo razvoj industrije popolnoma uničil obrt, so se zmotili. Res je, da se je marsikatera prejšnja rokodelska obrt spremenila v industrijo, vendar pa je obrtniški stan ostal.

Pro. 102e gospodarskih prerokov v prejšnjem stoletju izgubljajo svoj pomen, v našem času pa doživljamo problem, ko išče obrtništvo novih poti. Za slovenski obrtniški stan ne predstavlja rešitve zmaga nad prvo, več kot sto let trajajočo krizo, temveč premaganje obeh drugih kriz, to je sedanje svetovne gospodarske krize in pa krize lastne vere vase.

Prireditve obrtniškega tedna kaže, da je obrt ki stan že začel krepko premagovati krizo zaupanja vase. Slovenski obrtnik se je zavedel in spoznal, da more z lastnimi rokami, s svojo pridnostjo in s svojim znanjem uspešno tekmovali v vsakomur. Sedanji uspehi modne revije kažejo, da more slovenski obrtnik v vzajemnosti z domačim delavcem in trgovcem tekmovali s tujim trgovcem celo na onem področju, kjer se je to včasih zdelo nemogoče, namreč na modnem polju. Ni samo naše mnenje, temveč je bilo tudi mnenje nekaterih inozemskih dam, ki so si ogledale te dni ljubljanske modno revijo ter so izjavile prirediteljem: »To modno revijo bi mogli vsak čas kazati v Parizu ali Berlinu!«

To je izvrsten migljaj za razvoj naše obrti. Obrt ne more tekmovali s cenenimi izdelki industrije, ne more proizvajati takih množin, pač pa uspešno tekmuje s kakovostjo svojih izdelkov. Poznamo ljubljanske obrtnike, ki zabavljajo zoper velike industrijske trvdke, kakor Bato, Tivar in druge, sami pa ne morejo nuditi boljših izdelkov. Na drugi strani pa vemo za obrtnike, ki tudi izdelujejo obleke, čevlje, galanterijske predmete in ki so dovolj zaposleni. Ti izdelki so seveda nekoliko dražji od industrijskih, toda občinstvo se že vrača od nakupa žablonskih izdelkov h kakovostnim obrtniškim izdelkom, čeprav — in morda prav zato — napravljenim z roko. Dokazano je, da pogumnega in smelega podjetnega obrtnika ni treba biti strah pred konkurenco industrije. Kar se tiče specialnih obrtniških izdelkov, pa industrija tako in tako ne bi mogla prekonkurirati obrtnika.

Slovenija ima skromno zemljo. Zemlja in rudnine ne morejo preživljati vsega prebivalstva. Ne samo gospodarska potreba, temveč tudi socialna nujnost je zahtevala, da se je del našega naroda posvetil obrti. Moramo reči, da je slovenski obrtniški stan skoraj prav toliko star, kakor slovenski narod sam. Tradicija slovenskih mest je ozko zvezana s tradicijo naše obrti. V njihovih grbih vidimo obrtniške znake. Slovenski obrtnik je bistveno prispeval k slovenskemu narodnemu preporodu. V Ljubljani je tudi Rokodelski dom, ki predstavlja neizbrisno pričjo obrtniških zaslug za razvoj organiziranega slovenskega katolištva. Ako pregledamo vrsto slovenskih intelektualcev in javnih delavcev, bomo videli, da je med njimi prav toliko obrtniških sinov kakor kmetov. Danes sicer težko razlikujemo, kje je razlika med kmetom in po-deželskim obrtnikom, vemo pa za resnico, da je mala obrt vedno pomagala in še pomaga malemu kmetu v boju za obstanek.

Trenutno je v Sloveniji okoli 20.000 obrtniških obratov. Mojštrov lahko naštejemo 16.000 do 17.000. Vajencev je okoli 8000 do 9000, zaposlenih pomočnikov pa okoli 6000. Zaradi krize je število zaposlenih pomočnikov znatno padlo. Še vedno pa moremo trditi, da živi od obrti (vštevši družinske člane) v Sloveniji najmanj 100.000 ljudi, to se pravi skoraj desetina naroda. To število predstavlja moč, vzbuja spoštovanje, zahteva pa tudi primerno obravnavanje vseh vprašanj tega stanu.

Načelno nečemo govoriti o političnih zadevah, v kolikor je vanje zapleten obrtniški stan, niti nečemo govoriti o problemu ločenih ali skupnih zborskih. Mnenja smo, da so obrtniki prav tako polnovredni državljani, kakor pripadniki drugih stanov, ter da bodo sami svobodno odločali, ali naj ostanejo v skupni zbornici ali naj osnujejo novo. Isto velja tudi za razne obrtniške organizacije in za spore med njimi. Naš kot javno glasilo pa zadeva predvsem naloga, da opozarjamo na drugo, še važnejše vprašanje.

Naša prosvetna politika

Z zanimanjem berem zadnji čas članke, ki jih piše vaš list na naslov naše prosvetne politike. Toda vaš list daje predvsem poudarek na najnovejšo gonjo proti številu srednjih šol v Sloveniji ter proti omejitvi našega inteligentnega naraščanja, delajočega preglednice »svhod-nim« krajem, ki se boje nadvlade prečanskih uradnikov. Manj pa se vidi v vaših člankih ost proti razpisu učnih knjig, kot da je ta stvar že zastarela in da ni to največja nevarnost, ki boče našo šolo od znotraj uničiti. Saj je že razpisana slovnica »srbsko-hrva« slovenskega jezika za nižje srednje šole in stojimo, kot se govori, že tik pred njeno odobritvijo. Vprašujemo, če je dolgo časa, kaj je s tistim vpraštom, ki so ga podpisala svoj čas vsa naša tiskarsko grafična podjetja, založniki, knjigarnarji, organizacije cinkografov, grafičnega, knjigoveškega in papirniškega delavstva, grafičnih faktorjev, Zbornica za TOI, zveza društev »Šola in dom« ter še zastonnik Slavističnega društva? Ali se danes nihče več ne ozira na zastojnike naroda? Videti je, da je vse ostalo brez uspeha, ter da bodo v kratkem vse te organizacije čutille posledice omejenega razpisa, podražljenja, ki grozi uničiti našo papirno trgovino, in kar je še večjega narodnega pomena — slovensko samobitno kulturo.

Toda nismo še izgubili upanja. Zdjaj ob dvajseti ure kličem vsem, ki imajo vpliv, naj preprečijo izvedbo natečaja ter naj zopet uveljavijo v pogledu šolskih knjig načelo svobodne konkurence tako glede na avtorje kot zalaganje in oddajanje tiskarskih in knjigarskih del; v pogledu notranje vsebine in duha pa popolno kulturno samopravnost slovenskega narodnega razvoja. Že nešteto krat je bilo dokazano, da se monopolizacija knjig še ni v nobeni državi obnesla, da bi bilo nasprotno potrebno začeti boj še proti monopolizaciji šolskih zvezkov, ki je blago podražila ter ga kvalitativno poslabšala. Prav tako so dokazali gospodarstveniki, da bi to pomenilo propad narodnega gospodarstva, kar bi bila neprimerno večja škoda za državo samo, kot dvomljiv dobiček državnega založništva. Tudi bi se blago ne pocenilo (za eno knjigo se predvideva honorar v znesku 75.000 Din, kar pride — skupno tudi s tistimi nagradami, ki jih bodo izplačali za rokopise, pa ne tiskali, 2. in 3. nagrada — do 10.000 Din za — eno polo večino neizvirnega dela. Saj je to lep denar za ubogega profesorja, in marsikdo bi se ga pomamili, toda pri praksi dosedanjih komisij ni zagotov-

V državi namreč moramo organizirati obrtniški kredit in s tem v zvezi tudi prodajo domačih obrtniških izdelkov. Francoski obrtniki so bili te dni splošno ogorčeni, ko se je obrestna mera v Franciji dvignila na 6%. Kaj bi Francozi dejali, ko bi morali izpolnjevati tako težke plačilne pogoje, kakor jih mora naš obrtnik? Ako imamo kmetstvo zaščito, bi bila potrebna tudi neke vrste obrtniška zaščita. Obrtniki ne zahtevajo moratorija, pač pa zaščito pred odiranjem!

Glavno pa je boljša organizacija prodaje domačih obrtniških izdelkov. Slovenski obrtnik v Sloveniji s svojo solidnostjo, postenostjo in odločnostjo uspešno pobija uvoz tujih izdelkov. Uveljavlja pa se tudi v drugih delih države ter je zato razumljivo, da srečavamo po južnih mestih in državah slovenske obrtnike, ki so splošno cenjeni. Državi v veliko korist je, ako za-sluzi denar naš človek, ne pa da ga odnaša iz države kateri koli krivonosni tujec.

Uspešni obrtniški tedni, posebno pa sedanji, so dokazali, da je slovenski obrtnik premagal krizo nezaupanja vase, in to je bil prvi pogoj, potreben za zmago nad drugima dvema krizama. V naporih za svoj napredek pa slovenski obrtnik nujno zasluži vse razumevanje popolnoma v smislu gesla obrtniškega tedna, da je krepak obrtniški stan temelj narodnega blagostanja.

Nikoli odprti

Pristen samo v modram ovitku.

najprej z domačo motorno brizgalno. Vsa sosedna društva so običajna na sredi pola, ker so pri svojih avtomobilih imeli defekte. V zadnjem času je prispela žalska gasilica četa in pomagala domači brizgalni udušiti ogenj. Škoda je velika, ker je zgorela krma, gospodarsko orodje ter žito in voz. Zavarovalnina je delno krije škodo.

Sezonski delavci se vračajo

Te dni prihajajo delavci, ki so bili zaposleni na drž. posestvih v Belju in v Franciji. Zaslužek sezonskih delavcev, ki so bili na delu v naši državi, je skrajno slab. Tako so plačevali dnevno (od zore do mraka) možkim delavcem od 9 do 14 Din, ženske (to so povečini mlada dekleta od 14 do 17 let) so pa zaslužile od 5 do 8 Din. To se razume seveda poleg hrane in stanovanja, ki pa je bilo zelo nehygienično. Delavci so imeli prenočišča v barakah in večkrat tudi neločeno za obo spola. Precej jih je tudi radi slabe hrane obolelo in odšlo predčasno iz dela. Iz tega je razvidno, koliko trpi naš ubogi delavec za tistih par dinarčkov na dan. — Nasprotno pa naši delavci v Franciji še precej dobro zaslužijo. Tako so delavci in delavke, ki so odšli spomladi na šestmesečno poljsko delo, zaslužili povprečno od 5 do 7000 Din, torej najmanj 4 krat toliko kot delavci v Belju. Še boljši zaslužek imajo oni, ki delajo v Franciji že več let. Francozi cenijo našega delavca, ker je marljiv, pošten in najbolj pripraven za poljska dela. Borza dela v Mur. Soboti še vsak čas sprejema posebno delavke, vendar zdaj v omejenem številu. Sprejemajo se le popolnoma zdrave in neoporne osebe.

Za god je pogorel

Vel. Pirešica, 3. decembra. Gospodarsko poslopje je pogorelo posestniku Francu Cretniku pd. Rančigaju v Pernovem št. 5. V ponedeljek zvečer okrog pol sedmih so nekateri domači fantje trikrat ustrelili s možnarjem pred šupo tega poslopja za god gospodarju. Z eksplozijo se je na nek način vžgala slama na gospodarskem poslopiju in naenkrat je bilo vse poslopje in plamenu. Na kraj nesreče so prihiteli sosedje ter pričeli reševati živino iz gorečega poslopja. Pri tem reševanju so se predvsem odlikovali tuk. župan Martin Cokan, gostilničar Kokoli Martin in drugi, ki so svo živino rešili ognja. Vsa sosedna gospodarska poslopja so bila v veliki nevarnosti, ker so bila krita s slamo. Sreča v nesreči je bila, da ni bilo vetra. Gašenje se je pričelo

Sv. Barbare sneg — nada smučarjev, brezposelnih in rudarjev

Sv. Barbara je prinesla precej debelo snežno odejo. In ljudje pravijo: »Barbara, če po poljih pokrije snišča, kuri nam v dolgi zimi peči in ognjišča.« To je, da bo zima huda in dolga.

Ob prvih jutranjih urah so se mnogi Ljubljanci Barbarinega snega razveselili. Smučarjem je srce poskočilo. Nekateri so hiteli poskušati svoje deske na mokrem snegu. S težavo je šlo. Entuziasti zimskega sporta pa so začeli organizirati posebno manifestacijo snegu. Od ust je šlo: »Deset tisoč smučarjev nas je v Ljubljani! Drevi privedimo baklado! Na vele-sejmu dobimo bakle in v velikem pohodu krenemo po mestu! Zivela manifestacija snegu! Manifestacijski sprevod naj bi se ustavil pri visokih Cankarjevih brezah v Tivoliju. Tu bi bila svečana baklada končana. Po pisarnah so vneti smučarji bili zatopljeni v svoje delo. Dopolndne pa je dež spremenil sneg v togozlo. Ko so opoldne prihajali na cesto, so se togozili. Od-povedali so manifestacijo.

Snega so se deloma razveselili brezposelni, računajoč, da dobe zaposlitve pri čiščenju cest in ulic. Na socialni urad je bil delni naval brezposelnih. Cestno nadzorstvo pa za enkrat ni sprejelo nobenega, ker čisti ulice in ceste 280 magistratnih delavcev.

Sv. Barbara je vlila nekaj upanja tudi rudarjem, ki računajo, da bodo kljub sedanji pre-mogovni krizi dobili večjo zaposlitev v rudnikih, če nastopi dolga in huda zima.

Promet na ulicah je bil zaradi brozge delo-ma oviran. Delavci so hiteli sneg odmetavati po glavnih prometnih žilah. Ker moker in težak je sneg potgal tudi nekatere telefonske, brzo-javne in električne žice, mnogi telefonski na-ročniki niso večeraj dobili zvez po telefonu. Ži-vilski trg na tržni dan je bil slab. Do polovice je bil zaseden. Le sudni prostor je bil založen z jabolki, ki jih je bilo do 200 zabojev in košar. Tudi mesečni živinski sejem je bil zaradi sla-bega vremena slabo obiskan.

Trdo stolico,

katar debelega črevesa neprijeten počutek valed zaprtja zdravi prirodna

Franz-Josefova

grenka voda zavžita po eno malo časa zjutraj in zvečer.

Reg. po min. aoc. pol. in nar. zdr. št. 1246, 35. V. 35.

Na Miklavževem sejmu

Sodobna dramatska slika.

Prizorišče: Mestni trg s tržnimi lopami; za lopami stoje hiše v razsvetljenih oknih; v ozadju se dviga stolnica.

Osebe: Miklavž z angelskim spremstvom; šestero sejmarjev: knjigotroec, branjevka, branje-vec, slaščičarka, suknar, sadjarka in en postopač.

Prvi prizor.

V zvoniku bje ura: sedem. Od nekod se žuje godba. Z modrega svoda se utrnejo tri zvezde, druga za drugo. Sejmarji se ozro z molitvenim pričakovanjem proti ozadju. Pred prvo lopo leži postopač; polagoma se prebuj in vstaja in gleda naokrog z dolgim pogledom.

Postopač (prekine molk): Miklavžev trg! Pa ni kupca, razen mene, ki nima cvenka. (Obrne obojni žep pri hlačah in raztrgani suknji.) Vsi sejmarji zažugajo z dvignjeno roko postopaču, da naj molči.

Postopač (nagajivo): Miklavževi sejmarji! Branjevka (jezno): Parkeljnov postopač! Postopač: Z vašim sejmom ne bo nič! Branjevka: Gobezdaj! Postopač: Gobezdaj! Branjevka: Primite ga za goltanec! Branjevce (dvigne okrašeno šibo in udari z njo postopača): To se dobi na sejmu zastoj! Vsi sejmarji: Proč z njim! Proč z njim! Postopač (obotavljajoč se odhaja): Kjer je bogastvo, je en hudič; kjer je ubožstvo, jih je pa sedem.

Drugi prizor.

Izza ozadja se sliši godba med zvonjenjem. Miklavž nastopi z angelskim spremstvom. Dva angela razsvetljujeta pot pred njim; dva stražita za njim; dva ob njem nosita vsak po dve prazni košari.

Triumph najpopolnejši štedilnik

Okusen štedljiv a poceni

zdelek

Osješke livarne železa in tovarne strojev d. d. Osijek

Miklavž (slovesno): Dober večer, sejmarji! Sejmarji: Bog daj, gospod Miklavž! Slaščičarka: Globok poklon! Miklavž: Blagoslovljen bodi moj večer med vami! Blagoslovljen za vsakega izmed vas. Parkljev letos nismo vzeli s seboj, ker imate sami dovolj hudobnečev med ljudmi. Kar pa zadene sejm, bomo pri vsakem nekaj vzeli in tudi dali. Knjigotroec: To je pravica! Suknar: To je ljubezen!

Tretji prizor.

Miklavž (se vstopi h knjigotročni lopi): Pri Tebi bomo nabrali nekaj poezij. Knjigotroec (v zadregi): Po-e-zij! Miklavž: Nekam nerodno izgovarjaš to besedo. Ali ne veš, kaj so poezije? Knjigotroec: Skorajda ne vem. Miklavž: To so pesmi! Kitice in verzji. Knjigotroec: Zali bog! Teh pa nimam. Miklavž: Zakaj jih nimaš? Knjigotroec: Ker nihče ne vpraša zanje. Miklavž: Zalosten svet in trg, če ne bo več na njem najti lepe knjige. Potem ne bo več lepo na svetu.

Četrti prizor.

Branjevka (sili z neko knjigo pred Miklavž): Gospod Miklavž, žele lepe povesti. Miklavž: Prav si povedala. Imaš torej Dete-love povesti? Branjevka: Tega imena se res ne spominjam. Kako ste že rekli? Miklavž: Ne veš, kdo je bil Detelet? Branjevka: Oprostite, gospod Miklavž! Brala sem nekeje: Stipirperosno deteljico videti je sreča: toda utrgati jo, je nesreča. Zato nimam Detelovih povesti. Miklavž: Ti si vražarica. Vidim, janske bu-kvice imaš. Na to v nebesih nič ne dajo. S teboj ne moremo napraviti nikake kupčije.

Peti prizor.

Branjevka se skrije za tržnim pokončnim pultom. Branjevce (se smehtljuje prilizuje Miklavžu): Moje knjige so prave. »Večno življenje« »Pri Je-zusut, (Veselo lista po molitveni knjižici.) Miklavž: To sta dva lepa molitvenika. Branjevce: Za nebeščane! Miklavž: Motiš se? Nebeščani ne molijo iz knjig. Koliko izvodov imaš? Branjevce: Po dva od vsakega. Miklavž: Samo po dva? Branjevce: Moja lopa je tesna. Za prostor mi gre. Ne smem se preveč zalagati z lastimi rečmi. Miklavž: In vendar se zalagaš z nepotreb-nimi... Branjevce (preplašen): Z nepotrebnimi? Miklavž: In celo s škodljivimi! Branjevce: S škodljivimi? Miklavž: In celo s prepovedanimi. Par moli-tenikov je samo tvoja hlimba... To sem ti ome-nil jaz, drugo veš sam. Branjevce: Branjarja me je prevarala. Poslej bom bolje presodil svojo robo, da ne bo komu v škodo. Miklavž: Za tvojo dobro voljo kupimo vse štiri molitvenike. Desni angel sprejme molitvenike, Miklavž po-ravna zanje račun. Branjevce: Odkupnina in odpuščenje!

Šesti prizor.

Miklavž (prihaja pred slaščičarno): Samo slaščičice? Slaščičarka (zoprno sledkobno): Same sladke reči! Izvolite, nebeški sel! Prosim. Miklavž: Ali kdaj moliš očenaš? Slaščičarka: Kajpak, da ga molim. Miklavž: Kako moliš v četrti prošnji? Slaščičarka (pomisli in reče): »Daj nam da-nos naš vsakdanji kruh.«

Miklavž: Zdrav in tečen kruh. Slaščičarka: Za spremembo, nebeški gost, so dobre tudi slaščičice. Prosim. Miklavž: Za vsakdanji kruh ni treba slaščičice. Slaščičarka: Naši dnevi so tako grenki! Mo-ramo si jih nekoliko posladiti. Miklavž: Dnevi se najbolj poslade z dobrimi deli. Katera so najiminitnejša dobra dela? Slaščičarka (hitro brez pomisleka): Štrukelj, kolač, pa pogača! Miklavž: Seveda! Če se kolaču odrečeš in če pogačo daruješ lačnemu. Slaščičarka Zdjaj razumem nebeškega poslan-ca. Najiminitnejša dobra dela so: Molitev, post in miloščina. Miklavž: Spet si prav povedala. Za koliko ceniš svoje pecivo? Slaščičarka: Za 300 dinarjev. Miklavž: Sprejmi odkupnino in razdeli vse te reči siromakom. Slaščičarka: To je spomin, porečem, sv. Mi-klavža, dobrotnika in prijatelja ubogih. Miklavž: Bodite posnemalci moji, kakor sem jaz posnemalec Kristusov!

Sedmi prizor.

Miklavž (se ustavi pri suknarju. Suknar mu spoštljivo poljubi roko): Suknar Martin! Suknar: Odkod me poznate? Miklavž: Tvoje ime je zapisano v knjigi živ-ljenja. Suknar: Kdo ga je le-tam zapisal? Miklavž: Tvoje usmiljenje! Dobro posnemaš svojega patrona sv. Martina. Martin Držim zapoved Tobljevo: Če imaš ve-liko, daj veliko; če imaš malo, glej, da tudi od tega malega rad komu kaj podeliš. Miklavž: Koliko ceniš svojo zalogo? Suknar: Ako jo Miklavž želi v imenu siro-makov, nima cene.

Drobne novice

Koledar

Cetrtek, 5. decembra: Saba, opat; Krispin, mučenec.

Novi grobovi

† Cerknica. Na Jezeru je umrla blaga gospa Gnezda Agata, ki je dolgo vrsto let potrpežljivo prenašala svojo bolezen. — V Martinjaku pa je umrl 22 letni fant Anton Rovani. Bolehal je tudi dalj časa na želodcu. Vsi tanci iz Martinjaka so ga spremlili na njegovi zadnji poti in na grob položili veliko vencev. Naj počiva v miru!

Osebnosti

— Duhovniške vesti iz Lavantinske škofije. Postavljeni so bili: Martin Lupše, kaplan v Škalah, za provizorja istotam; Janez Bielek, kaplan v Črenovcih, za provizorja v Pečarovi; Alojz Pavlič, vnoč. gimn. profesor, za provizorja v Jurklostru; Martin Roškar, župnik v št. lju pod Turjakom, za provizorja pri sv. Florijanu v Dolici. — Nastavljeni je bil p. Peter Jus, minoritski duhovnik, za kaplana na črni gori pri Ptuj; p. Norbertu Klementu, O. T., kaplanu pri Vel. Nedelji, je bil dodeljen delokrog v župniji Središče. — Prestavljena sta bila kaplana Franc Murko z Bizeljskega na Ljubno in Ignacij Paluc iz Ljubnega na Bizeljske.

— Diplomirani so bili včeraj na pravni fakulteti v Ljubljani: Korpar Viktor iz Oslovec, Bidovec Stane iz Trsta in Zupanc Viljem iz Ljubljane. Čestitamo!

— Napredovali so študenti 1. oktobra t. l. v čin int. poročnika podporočnik Dragotin Batalo; v čin podporočnika pih. narednika Peter Peleš in Ivan Markič; za voj. pisarja IV. razr. ekon. stroke mornarice mornariški narednik vodnik I. razr. Josip Flego, II. razr. Ivan Kramarič in Alojz Koprivšek in III. razr. Julij Legat in Josip Devini in za nižjega voj. tehn. uradnika IV. razr. zrakoplovno-tehnične stroke zrakoplovni narednik vodnik II. razr. Ivan Lesičnik, Alojz Horvat in Dominik Berce in III. razr. Edvard Breznik.

MR. BAHOVEC Pri
žolčnih kamnih
„Planinka“ — čaj
Mr. Bahovec
Paket Din 20 — v apotekah.
Reg. S. Br. 284 28. I. 1935.

— Kranjske deželne elektrarne bodo te dni začele graditi daljnovod od Dolnje Lendave do Peklenice pri Murskem Središču. Dosedanje lendavske električne naprave, ki so zelo skromne, bodo po vsej priliki še pred božičem zvezane z elektrarno v Peklenicem rudniku. Na ta način bono v Dolnji Lendavi dobivali kot tudi podnevi, kar bo velike važnosti za vse, posebno pa za razne tukajšnje industrijske in obrtne obrate, ki so bili doslej brez elektrike čez dan. Lendavsko elektrarno bo pa prevzela banovina, oziroma Kranjske deželne elektrarne v svojo last. Upamo, da bo vsa stvar prav v kratkem ugodno rešena. S tem bo izpolnjena davna želja Lendavčanov, ki že skoraj vse leto ne govorijo drugega kot o elektriki in o pogajanjih, ki so se vršila v tej zadevi.

— Vodnjaki in napajališča v Belokrajini. Zadnje smo poročali, da je kr. banska uprava potrdila podporo za gradnjo vodnjaka z napajališčem v vasi Škernovci. Sedaj pa čujemo, da ne bo dobil samo Škernovci vodnjaka, ampak tudi Sabor in okolice vasi, obenem pričakujemo, da bo kr. banska uprava podprla tudi akcijo za regulacijo Hudournika nad Saborjem. Ta dela so nujno potrebna in zato pričakujemo od merodajnih ljudi, da bodo stremenje našega naroda v polni meri podprli.

Okusno in prvovrstno **dalmatinsko vino**
črno po Din 8.—
belo " 9.—
samo v gostilni **RAŽEM** na Žabjaku

— Zdrušno predavanje. V nedeljo, 8. t. m. ob 11 dopoldne bo predaval v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani, Miklošičeva cesta 20, član uprave Zveze nabavljajnih združenj drž. nameštencev g. Milan Ikonč o temi: Iz zadrugarstva. Vabljeni vsi zadrugarji, državni in samoupravni uslužbenci!

— V Službenem listu kralj. banske uprave državne banovine od 4. t. m. je objavljena Ured-

Miklavž: Sprejmi lepo odkupnino za svojo lepo besedo. (Izroči mošnjček z denarji.)

Suknar: To je preveč!

Miklavž: Prav, da je več! Ker nimam zase, marveč za druge. Jutri pa pojdi ter mi obleči si romake.

Osmi prizor!

Miklavž (stopi k sadjarski stojnici): Naše košare, angeli, so še prazne!

Sadjarka: In moje so še vse polne.

Miklavž: Zamenjaj!

Sadjarka: Rada zamenjam.

Glas (iz okna nad sadjarsko lopo): Nikar zamenjati. Sadjarka je goljufivka. Gnila jabolka prodaja za zdrava. (Glas v oknu izgine.)

Sadjarka: Nikar ne verjeti. Nocoj so lepa in zdrava.

Miklavž: In taka morajo biti vedno na trgu. Angeli si napolnijo košare. Miklavž plača sadjarka.

Sadjarka: To je res zlato plačilo.

Miklavž: Odpri in izprazni vrečko.

Sadjarka (zlori tako): Same svetinje! Kaj to pomeni?

Miklavž: Vsako dobro delo je svetinja in odkupnina za nebesa.

Sadjarka: Zahvaljeni, gospod Miklavž.

Knjigotrožec: Priporočite nas nebeškemu gospodarju, naj bo skoraj konec naše krize.

Miklavž: Rodite drug drugemu dobri in kmalu bo konec stiske med ljudmi. (Odide.)

Deveti prizor.

Po Miklavževem odhodu se spet pojavi berač-postopač; vsi sejemarji ga obdarujejo; suknar Martin ga ogreje z novo suknjo.

Postopač (veselo): Kjer je Martin, je en angel; kjer je pa Miklavž, jih je pa sedem. (V ozadju se slišuje godba med zvonjenjem.)

Zastor.

Virgilij.

ba o mali prodaji in drvarjenju iz državnih gozdov, dalje »Pravilnik o nadziranju proizvodnje plemenitih kovin«, »Tečaj 6% dalmatinskih agrarnih obveznic«, »Pravilnik o ureditvi in voditvi lovskega katastra in lovske statistike« in »Odločba o sejmških in tržnih pravicah v okraju Maribor levi breg«.

— Nesamostojni zobotehnik! Opozarjamo zobotehnik, ki so vstopili v poklic po zakonu iz l. 1930, da se zadnja zvezina objava njih ne tiče. — Zveza nesamostojnih zobotehnikov Jugoslavije.

— Pri zaprtju, mošnjah v prebavi vze-mite jutraj na prazen želodec kozarec na ravne »Franz-Josef grenčice«.

— Sv. Miklavž bo letos obdaroval vsakega zavednega Slovenca izključno s Poezijami dr. Prešerna, našega prvega pesnika. Te bi moral vsak Slovenec imeti in tudi poznati. Saj se ni dovoli, da poznamo našega slovenskega pesnika le po imenu, njegovim pesem pa ne znamo. Vsak zaveden Slovenec, ki se zaveda dolžnosti do naših velmož, ima v svoji knjižnici to knjigo. Zbrano delo dr. Franceta Prešerna obsega vse pesmi in pisma, kar jih je katerikoli naš pesnik napisal. Delo sta uredila gg. dr. Glonar in dr. Pirjevec, ima 295 strani, priročno obliko in je vezano v elegantni vezavi. Cena je za nevezano 44 Din, vezano v polplatno Din 55, v celo elegantno usnje 90 Din in kot tako najprimernejše darilo za vsako priliko. Knjigo je založila Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani.

— Zanimiva razprava pred okrajnim sodiščem. V poročilo pod gornjim naslovom v »Slovenec« z dne 1. decembra se je vrnilo nekaj netočnosti, ki jih z naslednjim popravljamo. Angela Ložarjeva, ki je bila svojčas nastavljena kot dnevničarka v centralni ambulanti, je napravila leta 1933 na centralo v Belgrad ovadbo, v sled česar je prišla dne 4. novembra 1933 v Ljubljano komisija pod vodstvom glavnega upravnika Jankoviča. Ob tej priliki je Angela Ložarjeva trdila, da vršijo zdravniki bolniškega londa železničarjev gg. dr. Verčon, dr. Basin in dr. Ante Logar nepravilnosti, oziroma malverzacije. Prizadeži zdravniki so Angelo Ložarjevo radi tega pred sodiščem tožili radi žaljenja časti. V tem postopanju je nastopila Angela Ložarjeva dokaz resnice. Po predpisu zakona je morala sodišče odstopiti spise državnemu tožilstvu, a se je zadeva končala s tem, da je bilo kazensko postopanje proti dr. Basinu in dr. Logarju ustavljeno, dr. Verčon pa v obeh instancah oproščen. S tem je dokaz resnice, ki ga je Angela Ložarjeva nastopila, propadel in se je nadaljevalo postopanje proti njej. Ker se je pa medtem ugotovilo, da so razžaljeni zdravniki oklevetani glede svojega javnega službovanja, je prevzelo obtožbo državno tožilstvo in obtožilo Angelo Ložarjevo radi klevete uradnih oseb po § 302. k. z. O tej javni obtožbi se je vršila v soboto pred okrajnim sodiščem glavna razprava. Medtem pa je Angela Ložarjeva v disciplinarnem postopanju, ki se je proti njej uvedlo pri železniški direkciji, ob prijli svojega zaslišanja dne 19. aprila t. l. oklevetala po eg dr. Verčona še zdravnike gg. dr. Tičarja, dr. Kalaya in železniška uradnika gg. Košmerta in Bučarja. Na njih ovadbo je državno tožilstvo tudi radi tega predlagalo obsodbo Ložarjeve radi prestopa klevete po § 302. k. z. Pri razpravi dne 30. novembra se je Ložarjeva branila med drugim tudi s tem, da ne more priznati točnosti zapisnika z dne 19. 4. t. l., v katerem so vsebovane njene nove klevete in ki ga je sodišče predložil zastopnik dr. Tičarja, odvetnik dr. Krivic. Razprava je bila preložena zaradi tega, da se rekvirira od železniškega ravnateljstva ta zapisnik.

Pri nas ne govorje fraze temveč dejstva!

Radenska
prirodna mineralna voda
je najjača v celj Jugoslaviji

1) po vsebini litija (proti sečni kislini), 2) po množini prirodnih ogljikove kisline (panhormoni), 3) po množini in raznosu kosti sestavin in EDINA v celj Jugoslaviji, 4) s težkimi metali (za čiščenje in okrepitev krvi in življenjskih sokov v organizmu). Zato je tako zdrava in dobra!

— Tri dni nezvestna. Ze v nedeljo je v Mengšu neznanj košarar povozil 77 letno ddnarico Marijo Krolmetovo. Starke, ki je dobila hude poškodbe na glavi, so prepeljali najprej na njen dom, kjer je ležala v nezvesti vse do večera, ko so jo svoji dali prepeljati v splošno bolnišnico v Ljubljani. Tu je včeraj nekoliko prišla k zavesti. Njeno stanje je zelo resno.

— Nesreče V železnikih je na cesti padel in si zlomil desno nogo 6 letni delavec sin Konrad Triller. — Iskra je padla v Westnovi tovarni v levo oko 20 letnemu delavcu Jožetu Zupanu, ko je delal v tovarni. Oba ponesrečena sta bila prepeljana v ljubljansko bolnišnico.

— Podružnica SLD v Ribnici vabi na izredni občni zbor, ki bo 10. decembra ob 19 pri Miklovih v Ribnici.

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozni, sečni kislini in si Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

Ljubljana

Miklavževi večeri

V beli dvorani Uniona priredi Miklavžev večer danes ob 5 krščansko žensko društvo. Darila do pol petih istovrst.

V Rokodelskem domu bosta dva Miklavževa večera: Ob 5 za mladino, ob 8 za odrasle. Darila se sprejemajo danes ves dan v I nadstropju Rokodelskega doma.

Okusno opremljene in odlično polnjene bonboniere kuopite pri Petricku!

V Sentspetersko prosveto bo prišel sv. Miklavž ob 7 zvečer. Darila za odrasle in otroke se sprejemajo od 1 popoldne naprej v društvenem dvoranu.

Fantovski odtok Sentspeterskega društva priredi Miklavžev večer v telovadnici osnovne šole na Grabnu in sicer ob 6 za otroke, ob 8 za odrasle. Darila prinesite danes od 2—6 v telovadnico.

V Trnovski prosvetni dom pride sv. Miklavž ob pol šestih za otroke, ob osmih za odrasle. Darila se sprejemajo danes od 9 naprej.

V Salzijskem mladinskem domu na Kodečevem bo Miklavžev večer danes ob 5 za mladino,

ob 8 za odrasle. Darila sprejema Miklavž danes ves dan v pisarni Mladinskega doma.

Miklavž v Mostah. Ob pol 8 bo prišel Miklavž v Ljudski dom, kjer ga bodo otroci v toplo zakurjeni dvorani vroče pričakovali in ga goreče lepo sprejeli. Adrila se sprejemajo v Ljudskem domu od 8 popoldne dalje.

Na Vič pride sv. Miklavž s spremstvom v Društveni dom danes ob 6 za otroke, ob 8 za odrasle. Vstopnina za otroke 1 Din, za odrasle 4 Din. Darila se sprejemajo danes ves dan.

KINO UNION
TEL. 22-21

Planine Pogum Pravljičice

vse to vidite v filmski čarovniji

Kralj Montblanca

Prvi vspon na to zakleto goro leto 1786
Sepp Rist Brigite Horney

Predprodaja vstopnik od 11—12.30 in od 15 ure dalje

— Mohorjeva družba v preteklosti in sedanjosti. Pod tem naslovom bo v petek, 6. decembra, predaval g. dr. Jože Pogačnik na prosvetnem večeru v verandni dvorani hotela Unio. Predavanje bo, kakor kaže naslov, poljasnjenlo vso dolgo in zaslužno pot naše najpomembnejše in naštevnejše kulturne organizacije. Predavanje se vrši v okviru večerov Prosvetne zveze ob 8 zvečer. Vstopnina znaša: sedeži 3 Din, stojišča 2 Din, za dijakke 1 Din.

— Društvo likovnih umetnikov bo priredilo božično razstavo v Jakopičevem paviljonu. Umetniki, ki se hočejo razstave udeležiti, naj pošljejo svoj material do četrtka, 12. dec., v paviljon, kjer ga bodo po razstavi zoonet prevzeli. Od kupnine prodanih del bo odbit običajni odstotek za kritje prireditvenih stroškov. Posebna vabila ne bodo pošiljana.

— Predavanje o Žeromskim in Reymontu. Društvo prijateljev Poljske je priredilo v Unionski verandni dvorani predavanje v spomin 10 letnice smrti Stefana Žeromskega in Vladislava Reymonta. Predaval je urednik prof. Tine Debeljak, ki je označil dobo, v kateri sta genija rasla, podal njuno literarno oznako ter se zadržal na njuni borbi za Nobelovo nagrado. Zanimivo je bilo, kako je odšli zavezno pred dogodki, ki vplivajo na podelitev Nobelove nagrade. Predavanje je bilo z odobravanjem sprejeto.

KAVA MOTOH dnevno sveže pražena LJUBLJANA Vodnikov trg štev. 5

— Šišensko prosvetno društvo je na svojem občnem zboru dne 2. t. m. spet obnovilo svoje delovanje po novih pravih in s imenom Kato-liško prosvetno društvo. Predseduje mu g. katehet p. Metod Valjavec. Mnogo božjega blagoslova!

— Lovcil Ljubljanske podružnice SLD izredni občni zbor v svrhu sprejetja novih pravil bo v ponedeljek, 16. decembra 1935 ob 20 v hotelu Miklič. — Odbor.

Če hočeš vesel, čvrst in zadovoljen biti, moraš vedno NAŠ ČAJ — piti!

— Oktobra nad 500.000 kg sadja uvoženega. Po končnih podatkih mestnega dohodarstvenega urada je bilo oktobra uvoženo 536.146 kg svežega sadja, v prvi vrsti jabolk, za tem mnogo grozdja, mani bruski. Lani oktobra 635.139 kg. Če računamo povprečno ceno sadja po 3 Din kg, je Ljubljana v oktobru izdala za sadje 1.608.438 Din.

— Za mazaštvo — 1 leto strogega zapora. Mali kazenski senat je po daljši, tajni obravnavi obsodil samskega bolničarja, 31 letnega Ivana Juravčiča na 1 leto strogega zapora zaradi zločina odprave plodu in mazaštva. Juravčič je lani odprl tajen atelej za zdravljenje raznih bolezni. Izvrševal je tudi operacije pri ženskah, ki so zanosile. Dobival je primerne nagrade. V afero je zapletenih še 6 oseb, ki so bile deloma oproščene, 2 ženski pa obsojeni na 2 meseca pojojno za 2 leti, ker sta dali odpraviti plod. Mladi padar je zdravil najrazličnejše bolezni.

— Napad na cesti. Včeraj popoldne je peljal 24 letni mizarjski pomočnik Vinko Toni, stanujoč v Orlovi ulici, blago s trieklikom na kolodvor. Blizu kolodvora pa je Tonija naenkrat napadel neki moški ter vsega oklal Toni ima več ran po rokah in životu. Bil je prepeljan v bolnišnico. Napadalec je znan.

— Moderne pletenine, bluze, razno zimsko in svilen perilo. Vam nudi v krásni izbiri in solidni ceni trdka Miloš Karničnik. Stari trg 8.

Celje

— Darovi Vincencijevi konferenci. Za reveže Vincencijev konferencie so darovali: trgovec gosp. Strupl 100 Din in vrečo krompirja, trgovec gosp. Loibner 250 Din, in trgovec g. Ivan Mastnak več kosov otroške obleke. Plemenitim darovalcem, ki naj bi našli mnogo posnemovalcev, izreka odbor najtoplejše zahvalo.

— Zaključek tridnevne pobožnosti v farni cerkvi. Danes bo v farni cerkvi zaključena tridnevna pobožnost v čast Presv. Rešnjemu Telesu Zaključna pobožnost bo ob pol 6 zvečer, najprej pridiga, nato pa slovesno litanije Imena Jezusovega z blagoslovom. Jutri, v petek bo enaka pobožnost v Marijini cerkvi. Cerkevno opravilo jutraj ob 6, zaključek pa zvečer ob ¾ 6 istega dne.

— Miklavžev nastop za otroke v Ljudski posojilnici bo danes ob 5 popoldne. Darila za pridne otroke se oddajo v Prosvetnem tajništvo, Cankarjeva 4 do 3 popoldne, nato pa v gledališki garderobi Ljudske posojilnice.

— Vsi rezervni častniki in voj. uradniki, kakor oni v pokoji in ostavki se pozivajo, da takoj, a najkasneje do 8. t. m. oddajo svojo ofisersko legitimacijo in novo fotografijo v uniformi, pri mestnem poglavarstvu v sobi št. 6.

— Iz šahovskih krogov. Splošni kvalifikacijski šahovski turnir za glavni turnir za prvenstvo Celja se je vršil od 2. oktobra do konca novembra. Turnirja se je udeleževalo 16 igralcev. Dosegli so: Grafer 13, Fajsi 11, Turk 10 in pol in Ogrizec 10 točk. Za glavni turnir se je plasiralo 8 igralcev. Včeraj se je začel glavni turnir za prvenstvo Celja. Turnirja se udeležuje 7 igralcev od lanskega leta in na novo 8 letošnjih. V nedeljo, dne 8. decembra bo v Celju revanšni dvomatski s pravkom države, ljubljanskim šahovskim klubom. Dvomatski bo v vrtni dvorani hotela Evrope popoldne.

Maribor

Maribor — Brezmadežni

Tudi letos hoče mladina z vso dostojnostjo proslaviti svoj najlepši in največji praznik, praznik Brezmadežne. Z obnovo duha se pripravi v soboto na ta praznik z večerno pobožnostjo ob 18 v cerkvi sv. Alojzija. Ta pobožnost se prične s govorom ter nadaljuje s počastitvijo in molitvijo pred Najsvetejšim. Vsem se nudi ta večer tudi prilika za sveto spoved. V nedeljo jutraj ob ¾ 7 je v cerkvi sv. Alojzija vs. maša in skupno sveto obhajilo. Ob 10 dopoldne je v dvorani na Aleksandrovi cesti št. 6 zborovanje dijaških kongregacij.

Zvečer v nedeljo ob 20 bo v dvorani na Aleksandrovi cesti akademija, ki ima na programu sledeče točke: Morska zvezda — pesem mornarjev, poje zbor dijakov kongregacijstov; Brezmadežni, poje moški zbor; pozdravni govor; skrivnosti Marije — tri žive slike, izvajajo dijakinje kongregacij in šolske sestre. Po odmoru izvajajo kongregaciji igralec »Sultanova hči in dobri vrtar« od H. Gheona.

K celotni prireditvi v proslavo in počastitev praznika Brezmadežne so iskreno vabljeni vsi, ki se zanimajo za delo kongregacijske mladine.

— Mariborski obrtniki bodo zaključili letošnji »obrniki« tedene z družabnim večerom, ki ga priredijo v soboto 7. t. m. v Gambriinovi dvorani.

— Sneg je pobelil včeraj mesto z okolico. Padal je gost pršič. Zapadel je precej na visoko, padel pa je na makro zemljo, kar bo škodovalo zlasti ozimlinam. Na Počorlju pa je padel na »taro« padlo in bo v nedeljo smuka gotovo že prav ugodna.

— Kmetijski odbor za okraj Maribor levi breg je imel včeraj dopoldne na okrajnem glavarstvu svoj redni letni občni zbor.

— Na občni zbor zveze mest, ki se bo vršil v nedeljo na Sušaku, bosta odpovala kot mariborska delegata mestni župan dr. Juvan in ravnatelj mestnega knjigovodstva Joža Barle. Letošnji občni zbor zveze mest bo važen zlasti zaradi razpravljanja glede mestne avtonomije in znižanja uradniških plač.

— Proračun sestavljen. Vsi občinski oddelki so že sestavili svoje proračunske predloge, ki jih je sedaj mestno knjigovodstvo združilo v proračun za leto 1936-37. V kratkem bo prišel z obravnavanjem proračuna finančni odsek mestnega občinskega sveta.

— Poročili so se Koren Konrad in Emilijs Kröpl, Mihelak Franc in Fideršek Marija, Križman Janez in Langeršek Valerija, Rupnik Franc in Kline Marija, Minodraž Anton in Trstenjak Marija, Mikl Pavel in Perko Alojzija, Srednoselo Marko in Kraševac Františka, Matiz Janez in Murko Terezija. Novoporočencem obilo sreče!

— Izjava. Podpisani sem 3. novembra t. l. popoldne neopravičeno izostal od predstave »Tartuffa«. Storil sem ta svoj nepremišljen korak v duševni stiski ter prosim p. t. občinstvo in upravo gledališča, da mi to blagohotno oprostite. — Maks Furjan.

— Mladi tatovi preplavali Dravo. Dramatičen lov na mlade tatune se je vršil v torek popoldne za Dravo v bližini Kopališke ulice. Tam ima trgovec Gustinčič skladišče starega železa, na katerem so vrata zaklenjena z žabljo. V torek proti večeru se je pripeljala k skladišču skupina mladih fantov v starosti okrog 15 let. Nekaj jih je ostalo na preži, dva pa sta naglo strla ključavnico in vrtili ter začela metati iz skladišča staro železo, ki so ga ostali basali v vreče. Niso pa mladi tatuni opazili nekega ribiča, ki je lovil v vrhovju ob Dravi. Ribič je hotel preprečiti tatvino, komaj pa so ga mladi nepridipravi opazili, so jadno pobegnili. Dvojci, ki je bila v skladišču, pa je ribič odrezal pot in že je mislil, da ju bo prijel, ko sta fanta brez strahu planila v ledenomrzlo Dravo ter plaval ob bregu navzdol. Zaradi ovir ju moški ni mogel zasledovati in fantiča sta spodaj pod Bergovo tovarno vesela splavala na breg in izginila. Trgovec Gustinčič je že nekajkrat opazil, da se vršijo v njegovem skladišču tatvine starega železa in je verjetno bila vedno pri delu omejenja tolpa mladih nepridipravov.

— Dekleto se je opeklo s mlekom. V Voseku je enoletna Anica Jerenko polila po sebi posodo z vrelim mlekom. Dekleto je zadobilo strahovite opekline po vsem telesu ter so ga reševalci prepeljali v bolnišnico.

— Zločin nad nerojenim življenjem. Pred malim senatom so se zagovarjali včeraj: posestnik in vdovec Jožef Gabrovec iz Sturmovca, krojačeva žena Elizabeta Kralj iz Ptuja in posestnica Zuran Marija iz Hudinje. Obtožnica jim očita zločin nad nerojenim življenjem, ki je povzročil obenem smrt Marije Gabrovec, žene prvoobdoženca zaradi zastupitve krvi. Zuranova je glasom obtožnice dala pokojni Mariji Gabrovec samo nasvete glede dejanja za odpravo plodu, dočim sta Kraljeva in mož pokojnice Jožef Gabrovec neposredno prizadeta. Sodišče je obsodilo Gabrovec na poldrugo leto strogega zapora in 2 leti izgube častnih pravic, Elizabeta Kralj pa na 3 mesece strogega zapora, dočim je bila Zuranova oproščena.

— Kožuhojino v veliki izbiri dohite pri krznarju SEMKO v Gosposki ulici 37. Se priporoča!

Kamnik

Dosedanja uprava Meščanske korporacije je vsled nekaterih nesoglasij med upravo in člani korporacije podala ostavko in radi tega bo v najkrajšem času sklican izredni občni zbor, na katerem bo izvoljena nova uprava.

Prosvetno društvo Kamnik bo priredilo v četrtek 5. t. m. Miklavžev večer, in sicer ob 4 za otroke v spremstvu staršev, ob 8 zvečer pa za odrasle z igrice »V peklenskem breznju«.

Kranj

Predavanje. V petek ob 8 zvečer bo imel v gimnazijski telovadnici predavanje v okviru Češkojugoslovanske lige g. doc. dr. V. Murko in sicer o »gospodarskem in kulturnem napredku Slovaške po prevratu«. Predavanje bo ponazorjeno s 120 sklopičnimi slikami. Vabljeni.

Litija

Trimesečni gospodinski tečaj, ki ga priredi kr. banska uprava v Litiji se začne v sredo, 4. decembra, s sv. mašo v litijski cerkvi. Dosedaj se je prijavilo že 16 deklet iz okolice, ki bodo obiskovale ta tečaj, katerega vodi pri nas že dobro znana voditeljica tečajev g. Minka Odlaček, ki je vodila pred leti zadnji tak tečaj na licejski šoli. Sprejmejo se še 4 dekleta.

Trbovlje

Sv. Miklavž se tudi letos oglasi v Društvenem domu v četrtek zvečer. Naročila sprejema prodajna Društvenega konzuma.

Brezmadežni na čast priredi naša mladina akademijo, v nedeljo popoldne v Društvenem domu.

Gospodarstvo

Preorientacija v zunanji trgovini

Dasi so sankcije stopile v veljavo šele v novembru, vendar že naša zunanja trgovina z Italijo v mesecu oktobru izkazuje znaten padec našega izvoza v Italijo in uvoza iz Italije.

Naša zunanja trgovina z Italijo se je tekom zadnjih treh let gibala v mesecu oktobru sledeče (v milij. Din):

oktober 1933	izvoz 74.7	uvoz 43.4
oktober 1934	izvoz 76.8	uvoz 53.5
oktober 1935	izvoz 63.3	uvoz 32.7

Padec uvoza in izvoza iz Italije je toliko bolj pomenljiv, ker je bila naša zunanja trgovina v

oktobru letošnjega leta za 15% večja kot oktobra lanskega leta. To dokazuje, da je delež Italije na našem izvozu in na našem uvozu znatno padel.

Nasprotno pa je zelo narasel naš uvoz in izvoz v Nemčijo. Izvoz v Nemčijo je narasel od 52.0 milij. v septembru na 100.5 milij. Din v oktobru. (L. 1934 je znašal v oktobru 62.6 milij. Din.) Tudi uvoz iz Nemčije je znatno narasel. Znašal je oktobra 69.3 milij. napram 43.7 milij. Din.

Tudi naš izvoz v Češkoslovaško je narasel v oktobru na 77.8, lanskega leta oktobra je znašal 67.9 milij. Izvoz iz Češkoslovaške je oktobra dosegel 57.9 milij. proti 39.5 milij. Din.

Hranilne vloge v septembru

Po podatkih Narodne banke so hranilne vloge pri bankah in hranilnicah v mesecu septembru padle od 10.291 milij. Din na 10.238 milij. Pri poštni hranilnici in pri Drž. hip. banki so vloge v septembru narasle za 22 milij. na 1.981 milij. Din. Ker sta v skupnem znesku ta dva zavoda tudi upoštevana, znaša padec vlog pri ostalih denarnih zavodih 75 milij. Din.

Pomoč države za sviloprejestvo

Državna pomoč za sviloprejestvo. Kot poroča »Politika«, je Državna hipotekarna banka dovolila Direkciji sviloprejestva in državnim tovarnim svile v Novem Sadu kredit v znesku 8 milij. Na predlog kmetijskega ministra v soglasju s finančnim ministrom je ministrski svet sklenil, da za ta kredit prevzame garancijo država. Dovoljeno posojilo bo služilo direktni sviloprejestva kot obratni kapital za nakup kokonov in za predelavo kokonov v sirovo svilo, v predvilo in tkanino ter za odplačilo že izvršenih investicij in nakupljenih strojev za preženje, tkanje in barvanje izdelkov iz svile. Ko z zadovoljstvom ugotavljamo, da so sredstva DHB tudi pritegnjena za pospeševanje gospodarstva, samo obžalujemo, da za slovensko gospodarstvo ni na razpolago takih sredstev.

★

Odlog plačil je dovoljen posojilnicam: 1. Hranilnica in posojilnica v Blagovici, za 6 let od 22. oktobra 1935 za dolgotve pred 25. marcem 1935, obrestna mera 2%; 2. Hranilnica in posojilnica za blejski kot na Bledu za 6 let od 18. oktobra 1935, za dolgotve pred 20. majem 1935, obrestna mera 2%; 3. Hranilnica in posojilnica Borovnica za 6 let, od 2. novembra 1935, za dolgotve pred 13. avgustom 1934, obrestna mera 2%; 4. Posojilnica v Cerknici za 6 let, od 2. novembra 1935 za dolgotve pred 24. februarja 1934, obrestna mera 3%; 5. Hranilnica in posojilnica v Cirkovcih za 6 let od 22. oktobra 1935, za dolgotve pred 29. marcem 1935, obrestna mera 2½%; 6. Kmečko-delavska hranilnica in posojilnica v Dolu pri Hrastniku za 6 let, od 22. oktobra 1935, za dolgotve pred 22. junijem 1934, obrestna mera 2%; 7. Hranilnica in posojilnica v Hinjah za 4 leta, od 22. oktobra 1935, za dolgotve pred 31. avgustom 1934, obrestna mera 2%; 8. Posojilnica v Križevcih za 6 let, od 22. oktobra 1935, za dolgotve pred 2. avgustom 1934, obrestna mera 2½%; 9. Posojilnica v Makolah za 6 let, od 22. oktobra 1935, za dolgotve pred 22. julijem 1935, obrestna mera 2%; 10. Hranilnica in posojilnica v Motniku za 6 let, od 22. oktobra 1935, za dolgotve pred 14. majem 1934, obrestna mera 2%; 11. Ljudska hranilnica in posojilnica v Ormožu za 6 let, od 22. okt. 1935, za dolgotve pred 4. junijem 1934, obrestna mera 2½%; 12. Hranilnica in posojilnica v Predvoru za 5 let, od 22. oktobra 1934, za dolgotve pred 24. julijem 1934, obrestna mera 2%; 13. Ljudska hranilnica in posojilnica v Rečici ob Savi za 6 let, od 22. okt. 1935, za dolgotve pred 22. majem 1935, obrestna mera 2%; 14. Hranilnica in posojilnica v Ribnici za 6 let, od 24. okt. 1935, za dolgotve pred 1. okt. 1934, obrestna mera 2½%; 15. Hranilnica in posojilnica v Ribnici na

Vinska razstava in sejem v Ormožu. — Vino za razstavo je prijaviti najkasneje do 8. decembra ter se dobi v ta namen v pisarni Kletarskega društva v Ormožu posebno prijave, ki se na željo dopolnjuje tudi po pošti. Od vsake prijave vrste je dostaviti do 17. t. m. opolodne 2 buteljki 7/10 litra. Kdor nima takih lastnih steklenic, jih dobi na posodo pri Kletarskem društvu. Nova vina se lepo razvijajo ter bodo za časa razstave za poskušnjo ravno najbolj primerna. Zanimanje za razstavo in sejem je že sedaj tako od strani vinogradnikov, kakor od strani vinskih trgovcev in gostilničarjev veliko ter je upravičeno upanje na vsestranski uspeh.

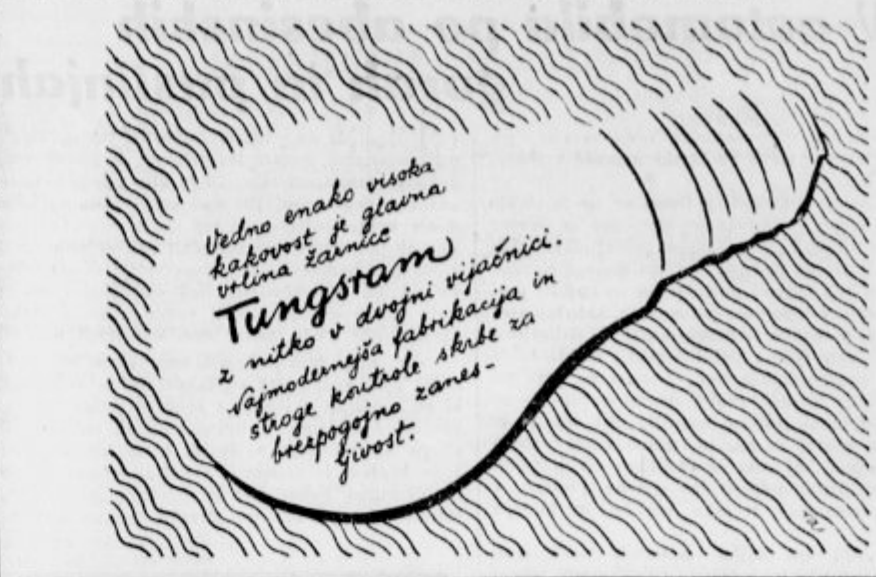
Nova zveza kreditnih zadrug. V trgovski register zagrebškega sodišča je vpisana tvrdka: Savez hrvatskih zadružnih štedionica zadruga s. o. j. v Zagrebu. Zveza je članica Glavne zveze hrvatskih gospodarskih zadrug. Namen zveze je denarna izravnava med članicami. Zveza je v zvezi z »Napretkovno zadrugo« za zavarovanje, varčevanje in gospodarstvo v Sarajevu.

Zadružna pučka štedionica v Zagrebu ima svoj občni zbor 14. decembra. Bilanca za 31. december 1934 je sledeča (v milijonih dinarjev): Aktiva: blagajna 6.5, poštna hranilnica 2.5, efekti 2.2, tekoči računi 2.843.7, posojila 5.493.6, premičnine 6.2, tuji deleži 3.0, prenosne postavke 441.7, razna aktiva 8.0, skupaj 6.807.5. Pasiva: jedrasti deleži 208.9, rezerva 126.9, tekoči računi 5.191.6, vloge na knjižice 1.248.6, nedvigljene obresti deležev 24.6, čisti dobiček 7.2, skupaj 6.807.5

Obredba v finančni aferi Kreuger-Toll. Stirje bivši člani te družbe so bili obsojeni v prvi instanci na plačilo odškodnine v znesku 258.6 milij. švedskih kron (ca. 2800 milij. Din). Naši bralci se gotovo še spominjajo velikih finančnih škandalov pred par leti, ki so nastali vsled izdajanja nefundiranih obveznic po družbi, ki jo je vodil švedski kralj vžigalci Ivar Kreuger. Kot vidimo, so bili nekateri krivci, Ivar Kreuger se je sodil sam, obsojeni na plačilo ogromne odškodnine. Vprašanje pa je, če bodo mogli ali hoteli plačati.

delavnico potvorenih umetnih dragih kamnov v Parizu, ki so dokaz, da je znanost odrgala naravi eno njeno skrivnost. — V drugem poglavju: Kako je zgrajena mrtva snov? takoj v začetku podaja definicijo rudnine kot spoja raznih (92) prvih, ki se brez človeškega sodelovanja mešajo ter tako ustvarjajo razne oblike in snovi. Nato nas povede pisatelj v osrčje zemlje ter tolmači sestavo in potanek zemlje, nakar eksperimentira pred našimi očmi z gojenjem kristalov, ter razlagajoč njih notranje zakone pove osnovno resnico: iz atomov in kristalov sestoji svet. V tretjem poglavju razlaga zgodovino kamnov, ki živijo svoje življenje: se spreminjajo ter prehajajo v nove kamne, zlasti v zvezi z živalskimi in rastlinskimi pojavi. Opisuje kamne z neba, različne oblike po letnih časih ter določa starost, ki gre preko milijonov let. V četrtem poglavju se bavi z dragimi kamni, demanti, o poznavanju pristnosti in brušenju, o kamni strelci itd. ter ponarejanju. Peto poglavje je posvečeno čudom v svetu kamnov, ki nastajajo v zvezi z rastlinstvom, o prozornosti, o barvitosti, o kamnu, ki se da prestiti, o trdih in mehkih, tekočih in plinastih kamnih, o kamnih v živih organizmih (biser v školjki), v ledu itd. Predzadnje poglavje je posvečeno kamnom v človeški družbi: marmorju, premoğu, železu itd. ter njegovemu presnavljanju in uporabi. V zadnjem poglavju pa daje navodila in nasvete, kako zbirati kamne ter jih urejati v mineraloške zbirke.

To je vsebina knjige, ki je izredno poučna, z ozirom na snov povsem nova v našem znanstvenem svetu, kar pa se tiče metode in privlačnega pripovedovanja, pa naravnost zgled poljudnega znanstvenega razlaganja, ki pa zato nišarja ne gubi na znanstvenosti. Knjigo krasi 100 podob, vzetih večinoma iz ruskega originala, kjerkoli pa je bilo mogoče, je priridel kak mineraloški pojav pojasnil s sliko iz domačega okolja, kar daje prirideliti še posebno privlačnost. Tudi posloven, ki je zahtevala tvorbo novih slovenskih izrazov, je bila zato izredno težka ter mogoča le strokovnjaku, ki je knjigo res v lepem jeziku poslovenil in podomačil. »Kozmos« pa je to pot izdal knjigo, ki mora služiti niemu in podobnim založbam

Pribavljanje trgovskih obvestil iz inozemstva našim državljanom. Ministrstvo za zunanje zadeve je z razpisom z dne 3. avgusta 1935, K. br. 7735, pojasnilo, da podlega prošnje naših trgovcev in obrtnikov, s katerimi naprošajo naša predstavništva v inozemstvu za razna obvestila ali naslove inozemskih trgov in na katere dobivajo samo kratek odgovor, po tolmačenju ministrstva financ samo taksi 5 Din (po tar. post. 1 taksne tarife). Kolikovanje takih prošnji s kolkom za 20 Din ni potrebno, ker odgovori odnosno obvestila nimajo značaja izpravevala ali potrdila, po tar. post. 3 in 4 taksne tarife, pa tudi ne značaja formalnega rešenja, proti kateremu bi bila mogoča pritožba.

Borza

Dne 4. decembra.

Denar

Tečaja Amsterdama in Londona sta zrasla, popustili so tečaj devize New York, Pariz in Praga. V privatnem kliringu se je avstrijski šiling učvrstil in sicer je notiral na ljubljanski borzi 8.80—8.90, na zagrebški 8.865—8.965 (8.915), na belgrajski pa 8.88—8.98. Nemška marka je popustila, v Ljubljani ni notirala, na zagrebški borzi je notirala 14.725—14.925 (14.825), na belgrajski pa 14.6472—14.8472. Angleški funt je ostal v Ljubljani neizpremenjen na 252.20—253.80, v Zagrebu in Belgradu je popustil in sicer na 252.33—253.93 (253.13) v Zagrebu in 251.90—253.50 v Belgradu. Grški bini so ostali na zagrebški borzi neizpremenjeni na 29.65—30.25 (30), na belgrajski pa so notirali 29.25—29.25. Španska pezeta narašča še naprej, v Zagrebu je notirala 6.60—6.70 (6.65) in v Belgradu 6.65 den.

Ljubljana, Amsterdam 297.12—299.12, Berlin 1756.08—1769.95, Bruselj 741.79—746.85, Curih 1421.01—1428.08, London 216.13—218.19, New York 4357.20—4393.51, Pariz 289.45—290.89, Praga 181.49—182.59, Trst 353.87—356.96.

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompencij 602.260 Din.

Zürich, Belgrad 7.02, Pariz 20.365, London, 15.2475, New York 309.125, Bruselj 52.275, Madrid 42.20, Amsterdam 209.40, Berlin 124.30, Dunaj 56.75, Stockholm 78.625, Oslo 76.625, Kopenhagen 68.075, Praga 12.78, Varšava 58.30, Atene 2.90, Carigrad 2.45, Bukarešta 2.50, Helsingfors 6.7175, Buenos Aires 0.85.

Vrednostni papirji

Ljubljana, 7% invest. pos. 75—78, agrarji 43—44, vojna škoda prompna 363—366, beghlske obveznice 60—62, 8% Bler. pos. 77—81, 7% Bler. pos. 70—72, 7% pos. Drž. hip. banke 73—75, 7% stab. pos. 78 bl.

Belgrad, Državni papirji, 7% invest. pos. 78.50—78.50, agrarji 45.75—46.25 (46), vojna škoda prompna 363.50—365 (365), dec. 365—365.50 (365—366), 6% dalm. agrarji 61.50—61.75 (62), begl. obv. 64.25—64.50 (64.50), 7% Bler. pos. 70.50—71.50 (71), — Delnice, Priv. agrarna banka 233.50—234.50 (234.50).

Zagreb, Državni papirji, 7% invest. pos. 76—78.50, agrarji 43—45, vojna škoda prompna 365—367 (364—366), dec. 365—367 (364), jan., febr., marec 365 den., 7% stab. pos. 78 den., 6% dalm. agrarji 59.75—61, begl. obv. 60 den., 8% Bler. pos. 80—80.50 (80), 7% pos. DHB 74 den. — Delnice, Narodna banka 6400 den., Priv. agrarna banka 234—237 (237), Trboveljska 105 bl., Sečerača Osijek 115—125.

Žitni trg

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Tendence neizpremenjena. Promet srednji.

Ljubljana. Koruza, stara, pop. suha, lko vg. bač, postaja, plač. proti dupl. 107.50—110, stara pop. suha, lko vag. ban. post. 107.50—110, času primerna suha, letna 1935, s kvai. gar. lko vag. nakl. post. 95—97, umetno sušena let. 1935, parit. Indija 102.50—105; pšenica bač. 79—80, prompna dob. 167.50—170, ban. 78—165—167.50; oves: nov, zdrav, suh, rešetan, lko vag. slavonska post. 144.50—145. Tendence: čvrsta.

Vrhnika

Proslava zedinjenja. V nedeljo dopoldne ob 10 je bila redna služba božja, po sv. maši, pri bogato razsvetljeni cerkvi, zahvalna pesem, ki jo je pela vsa cerkev, in molitev za kralja. Proslava se je udeležil predsednik občine z mnogimi odborniki, uradniki, šolska mladina in številni člani Prosvetnega društva s svojo zastavo. — Šolska mladina je imela šolsko proslavo v svoji telovadnici ob pol 9 dopoldne. Prosvetno društvo je imelo lepo akademijo v Rok. domu po litanijah. Trg je bil ves v državnih zastavah.

Sprememba v obč. upravi. Dosedanji predsednik občine in nar. poslanec Hočevar Stanko je odložil predsedstvo, na njegovo mesto je stopil poselnik Verbič Josip.

Šolske sestre so prevzele s 1. decembrom oskrbo v obč. hiralnici. Poznamo jih že iz predvojnih časov, ko so tu vodile gospodinjstvo šole. Zaenkrat sta poslani samo dve: s. Vitomira in s. Batilda.

Bata je odprl z decembrom trgovino tudi na Vrhniki v hiši trgovine Grampovčan. Kaj bodo rekli vrhniški čevljarji, ki imajo že zdaj tako malo dela?!

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

NOVOSTI:

Berghoff: Einkehr. Vorträge für Einkehrtage. Standesvorträge für Frauen, Männer und Jungmänner. Str. 191, nevez. 45 Din. — P. Athanasius Bierbaum: Sechs Heilige Stunden, in Lesungen, Betrachtungen und Wechselgebeten aus Schrift und Liturgie. Str. 63, broš. 3.50 Din. — Dillensberger: Das Wort von Logos. Vorlesungen über den Johannesprolog. Str. 213, vez. 82 Din. — Dillensberger: Der neue Gott. Ein biblisch-theologischer Versuch über den Epheserbrief. Str. 226, vez. 75 Din. P. Romuald Edendorfer: Jungmanns-Seelsorge. Praktische Handreichungshäfte für Jugendeelsorger und ihre Laienhelfer. Str. 64, 1. Heft (Psychologische Voraussetzungen) nevez. 11.50 D., 2. Heft (Der Jungmann unter Einfluss seiner Zeit). Str. 190, nevez. 22.50 Din. — Haacker: Der Christ und die Geschichte. Str. 152, nevez. 54 Din. — Massen: Bis an die Sterne. Ein Lebensbuch für junge Menschen. Str. 246, nevez. 42 Din. — Margareta: Gehilfen der Priester. Für das Königtum Christi und seiner Mutter. Mit Approbation Seiner Eminenz des Kardinals Verdier von Paris. Str. 88, 17 Din. — Marmion-Thibaut: Die Gottverbundenheit, nach Dom Columba Marmion OSB. Str. 372, vez. 42 Din. — Schwierholz: Von Fest zu Fest durch das Kirchenjahr. Kurze Predigtenwürfe. Str. 193, nevez. 38 Din.

Kulturni obzornik

Iz življenja kamnov

Jugoslovanska knjigarna. »Kozmos«, str. 232.

S to knjigo sovjetskega znanstvenika A. Fersmana, ki jo je prevedel p. Janez Žurga, smo dobili Slovenci izredno poljudno znanstveno knjigo kot jih na svetu ni mnogo. Malokomu se tako posreči preprostost v opisovanju najbolj zapletenih znanstvenih vprašanj, zlasti pa še v območju take neopopularne vede kot je mineralogija. Sploh je bilo večini izobraženstva življenje kamnov za pečatena knjiga, ki se je nismo upali niti načeti, ker smo se bali samih kemičnih formul in kristalne geometrije. Kot taka nam je namreč mineralogija ostala v spominu iz srednjih šol. Zdaj pa je vstal učenjak Fersman, nam podal roko, da nas povede v kraljestvo mrtve prirode ter nam odstre zavpro v nje življenje, in to s tako tiho besedo, preprosto in živo, kot da nam pravi povestice, da mi začuden obstanemo ter se šele potem zavemo, da ima vse to mrtvo kamenje svoje življenje, življenje v samem sebi, ko se ustvarja in osrčju zemlje, ter življenje v službi človekovi, ki ga lika in brusi ter spreminja v uporabno snov. Narava se nam je tako izpopolnila za eno celo doslej le malo znano področje, in mi jo ljubimo še bolj in še bolj se zavemo, kako težko se človeški duh dokoplje do malega spoznanja o kozmosu, ki ga ne bomo nikoli mogli do dna razumeti.

V uvodnih poglavjih opisuje pisatelj svojo mladostno ljubezen do kamnov, od prve zbirke, ki jo je podedoval, do sedanjosti, ki je last velikih muzejev, opiše nam nekoliko ekskurzij na severni tečaj, na ledenike, v Evropo (Elbo), v azijsko puščavo, v podzemeljske jame, rudnike, močvirja in jezera, v globino morja, celo na črno prst, ki jo orje ratar, z namenom, da nam nazorno pokaže, kje in v kakšnem položaju se nahajajo redki kamni, ki jih potem vidimo v draguljarjevih oknih in v muzejih. Ne pozabi nas povesti tudi v kemično

v nadaljnji zgled kot tip posrečene poljudne znanstvene knjige, ki jo bo mogel vsak malo izobraženejši človek v polnosti doumeti.

Stelè: Monumenta

XI. Crgrobr.

Letos poleti se je naše umetnostno gradivo zopet pomnožilo z važnimi pridobitvami in sicer z odkritji v crngrobški cerkvi. Odkritja so tako važna za poznavanje in razumevanje naše srednjeveške umetnosti, da je sklenil avtor posvetiti jim poseben splošni. Ker se na tem mestu te nove ugotovitve prav za prav prvokrat objavljajo in ker so tako aktualne, bomo o njih poročali nekoliko obširneje.

Nekoč važna božjepotna cerkev Matere božje je tudi v estetsko-arhitektonskem oziru eden najlepših naših spomenikov. Njeni arhitektonski členi in objekti objemajo dobo od romanike pa tja do pozne gotike in 19. stol. In kakor je stavba nastajala v posameznih umetnostnih epohah, tako so tudi roke umetnikov od stoletja do stoletja signifikirale na njenih stenah svoj umetnostni credo. In sedaj jih je roka odkritelja rešila izpod beleža. Stilizirano pripadajoč zgodnjegotiskemu risarskemu stilu in časovno najstarejši je Marijin ciklus. Deli tega cikla so bili odkriti in znani že poprej, ter tudi v tej knjigi objavljeni (fig. 5).

Po starosti na drugem mestu je ciklus Kristusovega življenja (2. pol. XIV. stol.), ohranjen v 10 prizorih. Dasi kvalitativno manj vredno delo, je vendar silno važno, ker je to eden prvih primerov italijaniščenega sloga v naši slovenski umetnosti, detajli kompozicij pa nosijo grotovski poteze. Iz konca XIV. stol. je dalje ohranjen ciklus iz Kristusovega trpljenja, toda le fragmentarno.

Iz XV. stol. te v naši umetnosti tako plodne dobe, se nam je tudi tu ohranilo več važnih del. Tako je odkrita nova umetniška osebnost Bolfanga iz ..., ki je l. 1453 slikal v tej cerkvi več prizorov iz svetniškega življenja. Njegov mehki slog je soroden slogu slikarja cerkve v Mačah. Verjetno je sv. Krištof z južne zunanjsčine, datiran v l. 1464, delo maškega slikarja.

Ikongrafsko, kulturno in umetnostno-zgodovinsko pa je najvažnejše odkritje slike trpečega Jezusa na cerkveni fasadi iz srede XV. stol., ki je slogovno sorodna z delavnico Janeza ljubljanskega v Mengšu. V okviru majhnih prizorov iz vsakdanjega življenja, ki jih je 47 ohranjenih, je podoba golega Jezusa, zgoraj na levi je Bog Oče, spodaj na desni pa peklenko žrelo s pogubljenici. Zamisel slike je mistična. Zanimivo so prizori, ki obdajajo Kristusa, ki zgornjo pripovedujejo o našem človeku v srednjem veku. Tako pripovedujejo o življenju lovcev, obrtnikov, vojakov in končno o našem kmetu v vsaj njegovi miselnosti in dejavnosti.

Nova odkritja so za našo umetnost velepomembna. Njihov rezultat je sledeč: 1. Slike iz najstarejše plasti na Vrzdencu in Marijin ciklus iz te cerkve se stilistično dopolnjujejo ter nudijo dokaz za eksistenco lokalne slikarske smeri. 2. Ciklus iz Kristusovega trpljenja iz 2. pol. XIV. stol. dovoljuje, da iščemo za koroško slovensko-furlanski krog važno žarišče v škofjelokem okrožju. 3. Slike umetnikov idealističnega »mlega« sloga iz sr. XV. stol. pa nam služijo za bistveno dopolnilo k razvojni črti od delavnice Janeza ljubljanskega, do Mojstra slik na Mačah.

Iz zgoraj navedenega je razvidno, kolike važnosti so nova odkritja za poznavanje naše srednjeveške umetnosti. Zopet je zasluža avtorjeva, da nam jih je tako stvarno in znanstveno prikazal, in Akademski založbi, da so v taki reprezentativni obliki objavljena.

Premiera v operi

Ljubljansko operno gledališče je uprizorilo novo delo, ki ga je v prav zadnjem času komponiral mladi nemški skladatelj Rudolf Wagner-Régeny. Ta opera, ki ima naslov »Kraljičin ljubljene« in je vzela dramatsko snov iz Hugojeve drame, je v glasbenem pogledu odraz najmlajših in nedvomno konstruktivnih umetniških stremilj in je s tega ozira zelo značilna in mikavna, dasi-ravno še ni povsem izčiščena. — Vprizoritve tega dela je v naši operi dosegla tako vrhino, da dela čast našemu gledališču. Podrobnejši opis dela in vprizoritve bo sledil po repozit.

V. U.

V avtomobilu po abesinskih gorah in pustinja

Poročevalec »International News Service« poroča iz glavnega stana abesinske armade v Desiju 2. decembra:

Na lovu za novicami na fronti se nas je zbralo več častihlepnih častnikov ter smo se srečno pripeljali v Desije, ki bo skoraj postal glavni stan abesinskih armad pod poveljstvom samega neguša.

To je bila najbolj pustolovska in najbolj predrzna vožnja v tovornem avtomobilu, kakršno sem sploh kdaj v svojem življenju doživel. Vsi hvalimo Boga, da smo srečno prišli semkaj, ne da bi si bili med potjo polomili kosti. Vendar pa prav vsi čutimo svoje kosti zaradi naporne vožnje in se bomo šele tukaj počeno naspali. Med vožnjo, ki je trajala skoraj 8 dni, se nismo nikdar mogli mirno naspiti, saj smo se vozili po divjih pustinja, čez skoraj neprehodne gorske prelaze, v silnih spremembah tropske vročine in hudega mraza.

V Desiju vse mrgoli motornih vozil, mul, mezgov, prtljage in vojakov. Okoli mesta tabori tisoče in tisoče vojščakov, ki čakajo povelja, da odidejo v prvo črto na fronti. To poročilo pišem zunaj na polju, medtem, ko vse krog mene mrgoli vojakov, ki se pripravljajo na počitek v svojih šotorih. Mule vpijejo, trobentač trobi k nočni straži in oddaleč slišimo lajajoče tuljenje hijen. Pri tej priliki bi takoj dodal, da se je vlada v Addis Abebi močno bala za našo osebno varnost. Reči pa moram, da so bili domačini na vsej vožnji po vsej deželi vedno prijazni z nami. Tudi vojščaki, ki so korakali mimo nas, nam niso skrivili lasu in so nas mirno pustili mimo. To potovanje iz Addis Abebe v Desije je bilo za nas mnogo bolj poučno in smo se geologije te dežele mnogo bolj naučili, kakor ob najboljšem zemljevidu.

Naše popotovanje je bilo res popotovanje po visoki, vendar ne ravni »streh« Afrike. Najprej smo se vozili čez neskončne visoke planote, kjer skoraj ne raste nobena rastlina. Steze pa so postajale vedno bolj strme in ozke, dokler se niso v strašnih krivuljah dvignile 3500—4000 m visoko. V teh višinah smo prvič občutili, kako razlika v temperaturi razjeda živce človeka, ki potuje po tej deželi. Doslej smo pač živeli v višinskem podnebnju, ki nam Evropejcem dobro godi. Sedaj smo

vzdol tako, da smo morali zapustiti voz in začeti pod avtomobil metati les, da se se koleša vsaj nekoliko lahko zavirala. To je bila vožnja s »san-kami« v negotovost. Pri tem smo včasih za kilometer vožnje potrebovali več ko tri ure. Tuintam smo ob poti nad seboj zagledali velike črede opic, ki so nas pozdravljale z glasnim kričanjem, včasih pa tudi s kamenjem. Naši častniški strelec so v takem slučaju morali vedno ustreliti poglavarja opičje črede, nakar smo šele imeli mir.

Čim nižje smo prihajali, tem več je bilo rastlinja. Tudi vedno več vojščakov nas je srečavalo, ki so marširali v Desije z ženo in otroki ter neštevilnimi mulami. Tuintam smo ob poti srečali ali pa došli kakega vojščaka, ki je bil oborožen še s kopjem in ščitom. Pa vsi ti so nas mirno pustili mimo. Nekoč smo le s težavo dobili vodo. Morali smo po njo po strmini gorske soteske,

kar je bilo podobno že plezalni turi v visokem gorovju. Skušali smo pregovoriti našega črnega dečka, da bi šel po vodo, da se je branil. Dejal je, da je prav te dni napadel ta kraje sovražni rod, ki je po stari abesinsko-afriški navadi vse ujetnike skupil. Ker smo bili sami močno oboroženi, smo brez skrbi šli lahko po vodo, nakar se nam je pridružil tudi naš črni dečko, ki je kmalu našel vodo, nekaj sto metrov pod cesto.

Ko smo srečno prevozili ravan, smo morali zopet v ostrih ovinkih navzgor na visoko planoto, katere obdaja Desije. Bil je nepopisen pogled, ko smo nekega jutra, ko je solnce rezalo meglo, globoko pod seboj zagledali mesto, cilj naše težavne vožnje. Toda minil je še cel dan, preden smo prišli v Desije. Še eno čudovito jasno zvezdno noč smo morali prebiti pod afriškim nebom, nakar smo prišli v Desije, kjer so nas zijali domačini in številni vojaki, kakor sedmo čudo sveta.

Po tej vožnji nas prešinja samo tale misel: Koliko mesecev neki bi potrebovali Italijani, da bi se lahko približali Addis Abebi, ko smo mi s skromno prtljago potrebovali cel teden, preden smo prišli v Desije. In mesto Desije je zopet še stotine kilometrov oddaljeno od prave fronte!

Zaloigra kitov. Na obrežju škotske grofije Forfar je pri mestu Carnousti morje vrglo na suho 43 kitov. Ko je minilo 24 ur, je bilo 6 kitov še vedno živih. Največji med njimi so 6 m dolgi. Ker so kiti razmetani v tej množini 3 km na dolgo, imajo veliko težav s spravljanjem. Ljudje jih hodijo gledat od blizu in daleč.

Okapi — najredkejša žival na svetu

V Parizu sedaj pripravljajo sloveči naravoslovci ekspedicijsko, katere pojde v Kamerun in Belgijski Kongo v Afriki, da bi tam študirali najbolj redko žival na svetu, to je »okapi«. Obenem bo ta ekspedicijska pripravila načrte, da bi se v teh dveh deželah napravili ogromni živalski parki.

V pragozdovih Belgijskega Konga na porečju rek Semliki in Ituri živi nenavadno plaha žival, ki je nekaka žirafa, velika kakor konj. Če jo gledaš od spredaj, se ti zdi podobna antilopi, če jo pa vidiš od zadaj, misliš, da je zebra. Ta žival okapi — tako sodijo naravoslovci — bi bila nekaka mešanica žirafe, zebre in antilope. Je pa tako redka, da jo po vsej pravici lahko imenujemo najbolj redko žival na svetu. Doslej se še nobenemu Evropeu ni posrečilo, da bi bil kakega okapija ustrlel, kaj šele živega ujel. Če se je londonski živalski vrt vključ temu mogel pobahati, da ima tako žival, je to zasluga lovske preudarnosti nekaterih zamorskih lovcev, ki so okapija ujeli v past.

Zoološka znanost seveda želi, da bi natančneje spoznala to nenavadno žival, toda ta želja je doslej iz finančnih razlogov ostala neizpolnjena. Anglija je že pred več leti v vzhodni Afriki ustanovila velike živalske parke, to se pravi, da je v celih okolišjih prepovedala tamkajšnje živali loviti in preganjati. Te parke imenujejo živalske rezervate. Kdor hoče priti v tak rezervat, mora pustiti zunaj vse orožje in bi bil ostro kaznovan, če bi hotel kako žival streljati. V teh pokrajinah živali lahko opazujejo v njihovi neomejeni prostosti. Včasih se celo zgodi, da cela levja družina sredi ceste počiva in mirno čaka, kaj bo počel človek, ki prihaja po cesti. Če se tak popotnik ne da preplašiti, ostane hladnokrvn in miren, se mu nič ne zgodi. Zakaj tudi najbolj nevarne zveri mačje vrste v rezervatih človeku niso nevarne.

Ker imajo Angleži s svojimi živalskimi rezervati tako dobre skušnje, so se sedaj tudi francoske in belgijske oblasti odločile, da se bodo ravnale

po angleškem zgledu. Sedaj bodo tudi Francozi v Kamerunu napravili živalski park, Belgijci pa v Kongu. Zoologi vsega sveta bodo zato Belgijcem in Francozom hvaležni.

Kajpada mej takih rezervatov ni mogoče določiti pri zeleni mizi ob zemljevidih in atlantih. To je treba določiti na licu mesta. Ker pa zadeva z znanstvenega stališča ne trpi več odlašanja, bo že v prvih dneh prihodnjega leta v Zahodno in Srednjo Afriko odrinila francoska ekspedicijska. Preiskala bo tozadevne pragozdove in skušala ugotoviti, koliko in kake zverjadi je tam. Pri tej priliki pa bo vprizorila tudi nekaj »lovov« na okapija.

Čeprav so cene na mednarodnem trgu za afriške zveri v zadnjih letih močno padle — saj za 50.000 Din dobiš že slona in za 200.000 Din odraslo gorilo — bi ekspedicijska za enega živega okapija od vsakega zoološkega vrta dobila takoj najmanj 800.000 Din. Ekspedicijska bi se lahko torej sama financirala, če bi imela srečo. Toda ekspedicijska okapijev ne bo streljala, ker jih je treba hraniti za znanost. Okapija bodo pač zasledovali in zalezovali, toda ne s puško in kroglo, ampak s fotografskim aparatom. Kako težavno bo to početje, bo razumel le tisti, ki je kdaj v naših domačih gozdovih s fotografskim aparatom skušal »ujeti« kako našo domačo gozdno žival. Pomniti pa je treba, da okapi ni le najbolj redka in najdražja, ampak tudi najbolj plašna žival na svetu. Zato je veliko vprašanje, ali se bo francoskim znanstvenikom ta njihov »lov« posrečil.

Pobič sedi pred vežo in se igra. Mimo pride mož in vpraša: »Ali je tvoja mati doma?« — »Da!« Mož potegne za zvonec in zvonci, a nihče ne odpre. »Saj si rekel, da je mati doma; zakaj ne odpre?« — »Saj je res doma, a ne stanujemo tukaj.«

»Veš, da se bom najbrž poročila s policajem?«

»Kaj praviš! Kako se pa piše?«

»Saj še sama ne vem, ker ga poznam le po številki!«

Križanka „Parkelj“

Vodoravno: 1. kakšen dan je šesti december? 7. kaj je bil sveti Nikolaj? 10. divja žival, 11. navadna kratica pri letnicah, 12. grški letalec v stratosfero, 13. tuja beseda za razvoj, 17. osebni zaimek, 18. stena v pravoslavni cerkvi, 20. pomožni zaimek, 21. angleška beseda za ali, 22. prebivalec nekdanje Italije, 24. prislovno določilo kraja, 26. kakšne si predstavljate parkeljne? 27. navadni števniki, 29. tuja beseda za nepravilnost, 32. novo ime za Mezopotamijo, 34. največji ptič, 35. vremenska sprememba, 36. drugo ime za vinograd, 38. navadni števniki, 39. domača žival, 41. angleško mesto v izgovorjavi, 42. azijska država, 45. vrsta črede, 47. mesto v Indiji, 48. tuja beseda za odmev, 49. nauk o morali, 51. tuje žensko ime, 52. latinska beseda za to, 53. razpadajoče stanje, 54. navadni števniki, 56. žensko ime, 57. končnica tretje osebe množine sedanjika, 58. vremenska nesreča, 59. navaden števniki, 60. obdaja zemljo, 62. drag kamen, 63. polovica noge, 64. človek, ki nas obišče, 67. del zemlje, 70. vzklík v primorskem narečju, 71. prihaja človeku iz ust, 72. umetni sužnji, 74. vrtna ograja, 77. druga beseda za snov, 78. učitelj prirodoznanosti, 82. azijska visoka planota, 83. s čimer dražiš murenčke, 84. vrsta sladkorja v narečju, 85. zaključek povesti, 89. moško ime (o je e), 91. morilno orodje, 92. tuje žensko ime, 94. prav tak, 95. živi v zemlji, 97. nekdanji ruski vladar, 99. staro grško mesto, 102. prebivalec Italije, 104. žensko ime, 105. rimski pozdrav, 106. vprašalna členica, 108. grška boginja slabe vesti, 111. žensko ime, 113. pesniško delo, 114. del glave, 115. oblika pomožnega glagola, 117. druga beseda za zaprtje, 119. izbrana četa, 122. zemeljska sestavina, 123. druga beseda za zapreko, 125. skupina ptičev, 126. poglavitni greh, 128. dragocena tvarina, 129. stara država v Aziji, 133. papeško pokrivalo, 135. mlečni izdelek, 136. izumrli narod, 137. vstop električnega toka, 138. druga beseda za prostor, 139. železniške čnice.

Navpično: 1. kakšni darovi so najlepši? 2. žensko ime, 3. del nekdanje Slovenije, 4. stara pijača, 5. Edisonov priimek, 6. pastirjevo imetje, 7. raztrgani čevlji, 8. običajna kratica, 9. majhen deček, 10. domača žival, 13. tuja beseda za narodoslovje, 14. prostovoljen izstop iz funkcije, 15. lepa človeška čednost, 16. tuje moško ime, 17. preostala tvarina, 18. nastavitve v visoke službe, 19. svetopisemska gora, 25. stara vprašalna členica, 26. druga beseda za razpoloženje, 33. tuja beseda za kaznenca, 28. prenosno sredstvo, 30. kraj iz Stritarjevih spisov, 31. svetopisemska oseba, 37. dva samoglasnika, 40. del cerkve, 43. posmrtno prebivališče, 44. angleška trdnjava, 46. dvanaesta črka v abecedi fonetično, 50. svetopisemska oseba, 53. otroška igralna naprava, 55. finski mesto, 57. jugoslovansko mesto, 61. del voza, 62. druga beseda za palico, 65. kratica za opus, 68. del posestva, 69. vrsta jedi, 70. kratica za lastnoročno, 71. druga beseda za bojazlivec, 73. vezalna členica, 75. otok v puščavi, 76. črna ptica, 79. italijansko mesto, 80. del potoka, 81. kemično lepilo, 85. pesniško delo, 86. tuje žensko ime, 87. italijanski otoki, 88. moško ime, 90. ljudska rečenica, 93. del vojske, 96. španska reka, 98. moško pokrivalo, 100. južni sad, 101. prav taki, 103. športni poklic, 107. del voza, 109. končnica komparativa v neutrumu, 110. tuja beseda za mržnje, 111. kmetiško orodje, 112. nagajiva sreča, 114. druga beseda za običaj, 116. vrsta zemlje, 118. egiptovsko božanstvo, 120. kratica za Ivan, 121. del zemlje, 124. grški bog vojne, 125. moško ime, 127. svetopisemska oseba, 128. obdelovalec zemlje, 130. volovska vprega, 131. ud razbitega naroda, 123. trgovski izraz, 133. tuja beseda za oliko, 134. napis na križu.

Se mudi. »Nace, kam pa tako brzih nog?« — »Se mi močno mudi. Veš, sem kupil ženi nov modni klobuček, pa se bojim, da bi med tem ne nastala že zopet nova moda.«

150 skodelice čaja v 10 minutah. Na berlinski hotelirski razstavi je bila razstavljena tudi tale naprava, s katero je mogoče gostom v 10 minutah postreči s 150 skodelicami čaja ali kave.

pa prišli v pravo visokogorje, kjer smo težko dihal in nam je vsako delovanje bilo silno mučno. Po vseh udih se tresoč smo se zvečer zavili v svoje odeje in kožuhe, toda pravega spanca zaradi tankega zraka in zaradi napornega delovanja pljuči ni bilo.

S teh visokogorskih prelazov smo se začeli po smrtnonevarnih potih spuščati v ogromno ravnino, ki so se njene neskončne in obdelane ravni raztezale kakih 1000 m pod nami. V ostrih krivuljah je šlo navzdol. Vedno znova smo morali skakati z avtomobilov, ker smo se bali, da bomo sicer padli v prepače več sto metrov globoko. Toda naši domači šoferji in tudi nekateri izmed nas častnikov, ki so sami šofirali svoje avtomobile, so svoj dragoceni tovor spretno krmarili mimo smrtnonevarnih prepado. Včasih so vozovi s prednjimi kolesi tako rekoč že viseli na robu prepada. Enkrat se je celo zgodilo, da smo na takem ovinku več ur poskušali, preden je mogel voz obiti ovinek. Enkrat smo v diru drveli na-

Tile trije pišejo pismo sv. Miklavža.

Italija kopiči petroleje in bencin. V eritrejski luki Masavi je Italija že pred pričetkom sankcij napločila velike množine petroleja in bencina za motorizirane ital. čete na severni in južni fronti.

Sport

Austrijska ekspedicija na Kavkaz

G. Brilej je otvoril predavanje. Omenil je, da je šlo lansko leto na Kavkaz 5. ekspediciji. Ena izmed petih je bila tudi avstrijska. Tudi mi smo hoteli organizirati eno ekspedicijo. Radi finančnih in političnih težav je bilo to nemogoče. Predstavil nam je g. Ferdinanda Hrovata, ki je član avstrijskega Alpenkluba. Gosp. Hrovata je preplezal severno steno Triglavu po Bavorski smeri, plezal je na Mangart in druge vrhove v Julijskih Alpah. Bil je že na Mont Blancu, Materhornu in Monte Rosi.

G. predavatelj nas je seznanil najprej z lego Kavkaza in s člani ekspedicije Kavkaz se deli na 3 dele: vzhodni, srednji in zahodni del. Vahen je srednji del z glavnimi petimi vrhovi. Najvišji vrh je Elbasan, 5600 m. Drugi po velikosti je Kaškatan, ki ima tudi 5000 m. Drugi trije merijo po 4000 m. Naloga ekspedicije je bila, da pridejo na dosedaj še nedosežne vrhove, na drugih, ki so jih že preplezali, pa so morali najti nove smeri. Prvi so prišli na kavkaške vrhove Angletje že v prejšnjem stoletju. Z Dunaja so se odpeljali v Varšavo, tu so si ogledali zanimivosti mesta. Od tu so se peljali v Moskvu. Tu so ostali 4 dni, da so si ogledali mesto. Videli smo par krasnih posnetkov Kremļa, katerega je preplezalo fotografirali od blizu, in dvorec Katarine Velike. Pokazal nam je tudi Ljenuinov mavzolej na Rdečem trgu. Izmed modernih zgradb smo videli palačo za težko industrijo in pa stolp, raz katerega se more za 1 rubelj skokiti s padobranom.

Iz Moskve so se odpeljali z železnico do Naklika. Tu je bilo njihovo izhodišče. Od tu so se odpravili deloma z avtomobili, deloma z vozmi od kraja Kumirum. Tu so najeli osle, da so nesli še naprej tovor do Karaulike, kjer je bilo njihovo glavno šotirišče. Prebivalci so Balkari. So to mohamedanci, ki še vnaprej opravljajo svojo versko dolžnost. So silno leni, pozna se jim že mongolsko poreklo. V Karauliki so se razdelili v dve skupini, eno je vodil g. Horvat, drugo pa profesor Schwarzgruber. Prva skupina, trije člani, pod vodstvom g. Horvata je plezala na Sugan Tan, Sugan Baš. Na Sugan Baš so poizkušale priti tri ekspedicije. Šele avstrijski ekspediciji se je posrečilo pripelzati gor. S Sugan Baša so šli na vrh Zuruigala. Na tega so zaman plezali švicarji in Rusi. Od tod so šli na vrh Škara. Tu so šli po novi in lažji smeri. Na Škari jih je doletela snežna vihra. Odtod so plezali na vrhove vzhodnega, srednjega in zapadnega Trapeza. S tem je bilo njihovo delo opravljeno in so se vrnili v glavni tabor Karaulika. Vdaktar so morali prenočiti na grebenu v ledu. Napravili so luknjo v led, dovolj veliko za tri ljudi in so prenočili sede v njej.

Druga skupina, imenovana »Wienergruppe«, pod vodstvom profesorja Schwarzgruberja, je šla na Dyš Tan. Izhodišče je bilo na Bezingi ledeniku. Plezali so preko Bezingi stene, ki je visoka 2000 m. Vrh Dyš Tan so dosegli po treh dnevih plezanja. V tem grebenu je vrh vzhodni Dyš Tan, meri ca 5000 m in je edini, od sedaj še nedosežni vrh v Kavkazu. Tej ekspediciji so šli na roko ruski turisti. Odtod so šli na Elbos. Izhodišče je bilo na Sendi ledeniku. V višini 3900 m so postavili šotor, imenovan »Elfenbein lager«. Od tu so plezali preko Teseldi stene proti severni steni Elbosa. Prišli so do višine 4000 m. Tu jih je dohitela nevihta, ki jih je zadržala 11 ur. Potekel jim je termin za bivanje in ker ga svetjati niso hoteli podaljšati, so se morali vrniti nazaj v Karaulko. Od tod so šli po najkrajši poti iz Nolička preko Kijeva na Dunaj.

ANGLIJA : NEMCIJA 3:0 (1:0).

London, 4. dec. c. Današnja nogometna tekma med Nemčijo in Anglijo je končala z zmago Anglije v višini 3:0 (1:0). Tekmi je prisostvovalo nad 50.000 gledalcev, od teh jih je 10.000 prišlo iz Nemčije. Bati se je bilo izgredivo, ker so socialisti protestirali v notranjem ministarstvu zaradi te tekme. Vendar pa je vse poteklo v redu in miru.

Jugoslovanska zimsko-sportsna zveza (Zbor skokov, akcij, odbojke). Dosele dne 3. decembra ob 8 zvečer se vrši v daneski sobi kavarnice Emona vesnane amukih učiteljev razli konstituiranja odbora. Vabljeni so vsi smuči učitelji na teritoriji ljubljanskega pokrajstva. Zanesljivo naj se udeležijo sestanka sledeči gospodje: Tavor Ivan, Pelan Stane, Kveder Janez, dr. Kmet Stane, Sirojč Hinko, Kunstelj Tone, Kosce Lado, Jelenič Jernej, Vučkaj Lado, Sinuc Lado, Černič Josip, Banovec Tone, Michel Ladislav, Zupan Ervin, Zupančič Uroš, Križman Lado, kap. Markovič Miroslav, Gregorič Viljem, Saje Ivan, Šolaj France, Zupan Vito, Križman Ciril.

Ljubljani, Sv. Miklavž s svojim spremljevalcem nas obišče v soboto zvečer ob pol 9 v restavraciji hotela Slog. Za plesni sprejem se ligauka enajstotina z osemimi aktivnimi člani že pripravljajo. Da bo le soro vauko obdarovan in ohranjen, nam je obljubljeno. Vabimo člame in prijatelje ljubljane, da se Miklavževoga večera polnočevno udeležijo. Darila se sprejemajo v soboto popoldne v restavraciji. — Pripravljalni odbor.

SK Ljilija, nogometna sekcija. Obveščamo vse članstvo in staršinstvo sekcije, da se vrši v petek 6. t. m. ob 2 v restavraciji hotela »Strunck« letni občni zbor sekcije. Z ozirom na izredno važnost in resno podočaj, v katerem se sekcija nahaja, vabimo vse članstvo posebno na staršinstvo sekcije, da se občne sorna brezposredno udeležijo.

GZSP (klubovna H. J.). Radi 4. 12. doletja za smučiške sodnike, posebno vse spredaj navedene zvezne smučiške sodnike na teritoriji GZSP, da nam takoj sporočijo, če so pripravljene aktivno sodelovati kot sodniki pri tekmah v sezoni 1935-36 in sicer: g. Jan Jakob, Plemelj Ivan, Serajnik Ivan, Tomažič Janko, Kraljcer Rupert, Strava Pavel, Ravhekhar Avgust, Prištor Janez, Podlasec Ivo in Komarč Franc. V odklonitnem primeru bomo postopali po gori omenjeni doletja.

Pridobivajte novih naročnikov!

MIKLAVŽ KUPUJE OBUTEV PRI NAS

KER IMAMO ŽE

moške čevlje z usnjatim podplatom po	Din 75.—
ženske čevlje z usnjatim podplatom po	Din 65.—
otroške čevlje z usnjatim podplatom po	Din 17.—
moške galoše po	Din 38.—
ženske snežke po	Din 78.—

ANT. KRISPER

Mestni trg 26 Ljubljana Stritarjeva 1-3

Seja ljublj. okr. cestnega odbora

Ljubljana, dne 4. dec.

Seja okrajnega cestnega odbora v Ljubljani se je vršila danes dopoldne od 10—12.

Po pozdravu in izvolitvi gospoda Oražna in Brenčiča za overovatelja zapisnika je poročal gosp. predsednik dr. Ravnihar o tekočih zadevah. Odločitev je bil iz službe en cestar in nastavljen novi s 15. decembrom 1935. Občinska uprava na Dobrovi je poslala dopis, v katerem podrobno in utemeljeno poroča, naj bi se dobava gramoz na banovinsko cesto Dobrova—Polhovgradec oddala domačinom in da dobaviteljica, ki je bila svoječasno izdala dobavo, gramoz ni pravočasno dovažala. Cestni odbor je dobaviteljico pozval z zagrožitvijo konsekvence, ako dobave v redu ne izvrši. G. odbornik Perme Josip je stavl predlog na preložitve ozir. preureditev malega klanca na banovinski cesti pri Ponovi vasi v dolžini 40—50 m. Tozadevna prošnja se predloži v odobritev banski upravi. Prečitana je bila spomenica okrajnega cestnega odbora v Mariboru z dne 5. nov. 1935, s katero se banska uprava naproša za spremembo pravilnika glede poslovanja okrajnih cestnih odborov, za ukinitev neumestnih odlokov, s katerimi je ovirano delo cestnih odborov. Cestni odbor soglasno pripravi tej spomenici, ki se dopolnje banski upravi. Nadalje prečita g. predsednik naročila banske uprave glede postav proračuna cestnega okrajnega odbora. Proračun mora biti do 15. jan. 1936 že predložen banski upravi v odobritev.

Blagajniško poročilo poda g. Orazem. Iz tega poročila je razvidno, da ima dobiti cestni odbor od banske uprave kakor tudi od davčne uprave nad 2.000.000 Din iz tekočega proračunskega leta. Razpoložljive gotovine ima cestni odbor na razpolago 272.000, iz česar ima poravnati na neplačanih računih okrog 120.000 Din. G. Oražem priporoča, da se most pri Beričevem napravi iz železobetona in ne lesen hrastov most, vsled česar naj se zaprosi tehnično vodstvo, da sestavi tozadevni proračun in naj se v bodoči proračun cestnega odbora vneso potrebna postavka. G. Juvan priporoča, da se v bodočem proračunu vpošteva razširitev ceste v Gameljnah, kar bi stalo okrog 3000 Din. G. Erjavce Karel poroča, da je nujno potrebna razširitev ceste v ovinku v Vižmarjih, kjer so se zgodile že avtomobilske nesreče. Gosp. Ahlin prosil za pojasnila radi oranja snega. Dobi pojasnilo, naj se enotno orje sneg še-le takrat, če njegova višina dosega nad 30 cm. Za oranje se je dosedaj običajno plačevalo 10 Din od kilometra za par konj. G. dr. Česenik poroča, kako so si posamezni cestni odborniki razdelili proge banovinskih, subvencioniranih in dovoznih cest k železniškim postajam.

Dvojni jubilej zaslužnega godbenika

G. Jan Ulman, kapelnik društvene godbe v Kamniku, obhaja dva jubileja: 50 letnico rojstva in 35 letnico godbeniškega udejstvovanja. Rojen je bil leta 1885 na Češkem. Leta 1900 je stopil v vojaško godbo v Zagrebu pri 16. puš. polku, kjer je bil za kapelnika naš veliki umetnik Andrija Mitrovič. Po izstopu iz vojaške godbe se je udeleževal pri mestni godbi v Novi Gradiški, potem v Banjaluki v orkestru uradniškega združenja. Med svetovno vojno se je v vojaški službi spoznal s kapelnikom dr. Josipom Čerinom, h kateremu je po preobratu stopil v vojaško godbo Dravske divizijske oblasti v Ljubljani.

G. Ulmana se spominjamo iz povojnih let kot vodjo vojaške godbe v Ljubljani in marsikateri Ljubljančan se spominja njegovih promenalnih koncertov, ki jih je kot namestnik kapelnika v Zvezdi dirigiral. Pa tudi v drugih večjih mestih, kjer je pri raznih prireditvah z vojaško godbo sodeloval, je ostal v najlepšem spominu. Povsod so ga imeli radi zaradi njegovega uglejenega nastopanja in zaradi njegove vestnosti v izvrševanju poklica. Nekaj časa je bil tudi kapelnik v Mladinskem domu na Kodeljevem in pa na Vrhniki. Veliko zaslug si je pridobil zlasti za razne naše podeželske in društvene godbe s tem, da jim je kot dolgoletni strokovnjak rad pomagal z izkušnjami nasveti, kakor tudi z brezplačnim izposojenjem svojega arhiva.

Po upokojitvi je odšel v Kamnik, kjer je ustanovil društveno godbo, katero še danes zelo uspešno vodi.

V dokaz njegove priljubljenosti priredi ljubljanska vojaška godba 7. t. m. zvečer v Kamniškem domu v proslavo njegove 50 letnice rojstva in 35 letnega godbeniškega udejstvovanja svojemu bivšemu vodji velik koncert z zelo pestrim sporedom pod njegovo taktirko in taktirko sedanjega kapelnika g. Draga Živanoviča. G. jubilantu iskreno čestitamo!

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Četrtek, 5. decembra: 12.00 Najzgodnje ni našbodi-ael (Ivan Brinčič) — Ura lahke simfonične glasbe (polske) 12.45 Vremenska napoved, poročila 13.00 Napoved časa, objava sporeda, obvestila 13.15 Mojstra dunajske opere (Radijski orkester) 14.00 Vremenska poročila, borzni točaji 16.00 Okrožni Zbor podnari Miklavž in parklet govorita . . . 18.40 Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarik) 19.00 Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila 19.30 Nacionalna ura 20.00 Proenca iz Beigrada 22.00 Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda 22.15 Koncertni ples (Radijski orkester).

Drugi programi:

ČETRTEK, 5. decembra. Beigradi 20.00 Rimski-Korzakovega sekste; 20.00 Narodne pesni 21.00 Klavir 21.20 Radijski orkester 22.00 Plesna glasba — Zagreb 22.00 Plesna iz Beigrada 22.15 Plesna glasba — Dunaj 22.30 Grillparzerjeva tragedija »Valovi morja in ljubavi« 22.30 Lahka glasba 22.45 Jazz — Budimpekta 22.50 Plesne narodne pesni 19.25 Pesta ura 20.00 Plesna glasba 21.40 Godalni kvartet 22.50 Cigarska glasba 23.30 Plošče — Milan-Tret; 20.50 Wagnerjeva opera »Somrak bogov« — Rim-Bari; 20.00 Geraldjeva komedija »Kri-

Gospodinj, obrtnikil

iz skladišča odprodaja kuhinisko posodo, razno orodje, tehnično, stediinike, kopalne peči ter raznovratne otroške igrače za Miklavža in Božič po najnižjih cenah Stanko Florjancič, železnina, Resljeva cesta 3 (poleg Zmajskega mostu). Vhod skozi dvorišče. — Vzamem tudi knjižice ljubljanskih zavodov (1)

Kožu hovina

po solidnih cenah je prisnela. Nove izdelke in popravila izvršuje poceni

Soper Julijana

krzmarstvo

Maribor, Glavni trg št. 9

Pišite še danes!

Ostanki mariborskih tekstilnih tovarn, brez napak, pristnobarvni »Paket serija A« za moško, žensko, namizno, posteljno perilo in riube, »Paket serija B« izključno zimski topli flaneli in bantenti najboljši kakovosti, vsak paket 10—20 m samo 107 Din. Dalje novi »Original Kosmos Z« paketi, vsebujejo 280 m sukna za eno dolgo zimsko suknjo oziroma ženski plašč lepe temne barve ali pa 1.80 m za kratko moško suknjo, in 1.20 m posebno močnega štruka ali sukna za ene hlače. Tudi ta paket samo 107 dinarjev. Vsi paketi poštnine prosti. Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. — Pišite takoj na »Kosmos« razpustilnico, Maribor, Dvorakova ul. 1.

Smuč in sanke

dobite najboljši pri izdelovalcu Mateju Fajfarju, Ljubljana, Trnovska ulica št. 25, telefon 34-10. (1)

Naznanila

Ljubljana

1 Miklavžev večer v Salonskem mladinskem domu bo danes ob 5 in ob 8

1 Nočno službo imajo taktirke mr. Sušnik, Marjin trg 5; mr. Kuralt, Gospodarska cesta 4 in mr. Bohme doč., Rimska cesta 31.

Naše dijaštvo

JKAD Danica priredi danes, 5. decembra, prvi prosvetni večer. Pričetek ob 8 zvečer. Predava g. prof. Janko Mikhar. Vabljeni tudi člani Zorje in Savice.

Cerkveni vestnih

Celotonočno bratenje prev. Sreca Jenušovega bo v ljubljanski stolnici v noči od 3. na 4. decembra. Molili bomo 21. oro; za sveti adventni čas. Pričetek bratenja drvi ob devetih.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA, Začetek ob 20

Četrtek, 5. decembra: Kako zabogati? Red Četrtek.

Petek, 6. decembra: Zaprt.

OPERA, Začetek ob 20

Četrtek, 5. decembra ob 15: Od bajke do bajke. Mladinska predstava. Nastop av. Miklavža in obdaritev otrok. Izven. Globoko mižane cene od 24 Din navzdol.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Četrtek, 5. decembra: Zaprt.

Cerknica

Miklavž pride v društveno dvorano v četrtek ob 8 zvečer.

V nedeljo dopoldne prirede mladinske organizacije (fantovski odsek, dekliški krožek in Mar. vrtec) »Marijansko akademijo«. Zjutraj imajo člani in članice skupno sv. obhajilo.

Ker lesna kupinja počiva — dovoljen je samo transit — se kriza pri nas še bolj pozna kot kje drugje. Gospod Premrl iz Martinjaka je ustavil svoj obrat.

Cesta proti Martinjaku je samo do polovice proge popravljena.

V težki boleti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskreno ljubljani soprog, oče, stari oče, brat, stric, svak in last, gospod

MATEJ JORAS

mestni konjač, posestnik in načelnik razruge konjačev

dne 3. t. m. po dolgi, mučni bolezni, previden s svetotajstvi, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne 5. decembra 1935 ob dveh popoldne iz hiše žalosti, Cesta na Loko št. 4, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 4. decembra 1935.

Marija Joras, soproga; Matko, Milanček, sinova; Rozi por. Dovič, hčerka; Anton Joras, brat; Janko Dovič, zet — in ostalo sorodstvo.

Ali ste že menjali olje?

Motor vašega vozila potrebuje pozimi drugo olje kakor poleti. Za zimski promet predvideno olje za mažo mora biti prvič tako, da vedno gladko teče in omogoči tako brez truda startanje tudi po večurnem pristanku v najhujšem mrazu, drugič pa mora tudi pri najmočnejšem razgretju motorja ostati popolnoma pripravno za mažo.

Mobiloil Arctic je najodličnejše, neprekosljivo zimsko olje, ki to težko dvojno nalogo na idealnejši način izpopolnjuje.

Lahko startanje in varna vožnja pozimi z Mobiloil Arctic!

STARTA VARNO! MAŽE VEDNO!

Drugi hrail

Domače. Drantilni odsek Prost, gm. čete Ver-jonovi v nedeljo 8. decembra 1935 ob 3 popoldne v Godbeom domu v (benalali) priljubljeno ljudsko igro s petjem in tihim dejanjem (5 slikah) »Črna žena«. Med prvim in drugim dejanjem potečejo štiri leca. Sodelujoči pevski in tamburaški zbor. Med odnosi igra orkester domačake godbe. Predprodaja vstopne je na dan prodaje 8. decembra v Godbeom domu v Dom-lah.

Mladinska podružnica Slovenskega planinskega društva v Slovenjgradcu sklicuje za sredo dne 18. decembra 1935 ob 20 v prostorih »Sokolovega doma« redni letni podružnični zbor s sledečim dnevnim redom: Otvoritev in pozdrav, obračun gradnje koče na Kren-čarjevem vrhu, poročila funkcionarjev, poročila oredniškov računov, namizne volitve, proračun in delovni program za leto 1936, razotereži.

Ali ste že poravnali naročnino?

OBVESTILO

Čast mi je vse svoje cenj. goste, kakor tudi ostalo cenj. občinstvo obvestiti, da sem se

izselila iz Kapiteljske ulice ter sem z današnjim dnevom odprla staro znano gostilno pri »Lovcu«, vogal ceste 29 oktobra, (Rimska — Bleiweisova).

Točila bodem tudi nadalje pristni Dobrinjski teran in razna druga dalmatinska vina in bodem tudi skrbela z dobro kuhinjo in drugimi raznimi jedili cenj. gostom postreči.

Za nadaljno naklonjenost se najtopleje priporočam V Ljubljani, dne 5. decembra 1935.

Draga Guštin

